

"VIENYBE LIETUVINKU"

ISEINA KAS SEREDA

Brooklyn New York.

Prenumerata metams:

Suvienytose Valstijose \$2.00
Europoje ir kūtur \$3.00
Kanadoje \$2.50
Prenumerata mokama iš viršaus. Prenumerata metams skaitosi nuo laiko užsirašymo, ne iš Naujų Metų.

Apgarsinimų kainu klausite laišku:

J. J. Paukštis ir K. Brazys
120-124 GRAND ST.
BROOKLYN NEW YORK.

VIENYBE LIETUVINKU

Visuomenės, literaturos ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 3.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 23, 1907, AT THE POST OFFICE AT BROOKLYN, N. Y., UNDER ACT OF MARCH 3-RD, 1879.

Metai XXVIII.

LYTIŠKAS KLAUSIMAS.

Mūsų publicistai, prakalbininkai, prelegentai ir kiti veikėjai savo veikime palyti daugelį gyvenimo klausimų, tačiaus — ar tai tyčia, ar tai nedrąsos delei palieka užmirštu lytiškajį klausimą, kuris, be abejonės turi labai didelę intekmę ant mūsų moralio, fiziško, pagaliaus ir ant materiališko gyvenimo.

Delei fiziškojo patraukimo pavasaryje visa gamta puošiasi ir skleidžia žiedus; delei jo vyrai ir moteris stengiasi būti gražiai, del jo atliekami pasaulyje didelei darbai. Pagaliaus, pasiremiant fiziškuoju patraukimu, visi gyvūnai ant žemės nenyksta, bet veisiasi, tobulinasi ir priima augčunes formas. Ir taip, lytiškas klausimas yra svarbjausiu gyvenimo klausimu.

Pažvelgime-gi mūsų literaturon ir tenu rasime keletą brošūrelį, bet ir tai tik apskritai apie sveikatą-hygieną, o apie lytiškajį klausimą nė su žiburiu nieko nesurame. Tuom-gi tarpu dabartinės sunkios ekonominės sąlygos neleidžia daugeliui lytiškai pribrendusio jaunimo vesti moteris; jie jieško lytiškojo užganėdiniu kur nuošliai, o pasekme to viso vystosi lytiškos ligos ir pelnos visoki stebulkadariai-daktarai, kurių ir gydo tas gēdingasias ligas. Negana dar to, — jaunimas, o kartais ir suauge puola žemyn ir moraliskai ir fiziškai.

Ką-gi daro mūsų apšviesčioji visuomenės dalis? Nieko! Ji, nesuprasdama viso blogumo ir bjaurumo, ne tik ką nepersergsti, bet kartais stačiai pastumėja link to. Juk labai tankiai mės sutinkame gan apsišvietusių, kurie tyčiojasi iš jaunikaičių lytiškojo nekaltumo; sako, kad jokios nuodemės tame nėra, nes tai esas gamtos įstatymas, kurį negaliama apeit. Tūli dar toliau eina, sakydami, kad lytiškas vyro ir moters susinišimas esas sveikatai reikalingas. Sutinku, kad tas gal ir nėra nuodėmė iš religijinės pusės, tačiaus, kad ir didžiausiam laisvamanui, reikėtų tą religijinių punktų palaikti, nes jis nuo nenormališkų susinešimų sulaiko dalį mūsų tamsaus jaunimo. Ar apšviestas ar neapšviestas, ar laisvamanis ar katalikas — niekas neišteisins prosti-

tucią, žiūrint iš moralybės pusės.

Pornografija, menkos rūšies teatrų ir lepumas žadina lytiškus jaunimo jausmus; o kaip jam atsilaikyt prieš tokį patraukimą, niekas neparodo. Jis neturi jokios atspirties nė iš išaukėjimo pusės, neranda-gi niekur nė atsakančių nurodymų literatūroje. Jis puoleta ir žūsta.

Toliau. Jei kas ir atsilaiko — apsiveda. Bet ar apsivedę jaunavedžiai turi nors mažausią nuovoką apie lytiškajį klausimą? Ar

moka jauna moteriškė užsiliaikyt laike neštumo, ar mota ji prisirengt prie gimdymo akto? Ne ir ne! Ji remiasi tik kūnų ir kūno patarimais, kurios tiek jau išmano, kaip ir ji pati. Kūdikiui gimus, ji vėl nežino nė kaip ji penėt, nė kaip pati užsilaikyt.

Pas mus labai didelę rolo lošia gėda. Delei gėdos pas mus nieko nekalbama apie tai; delei jos nieko nešoma — tyla ir toje tyloje suirimas. Pagaliaus ir motinos nieko nenurodo savo dukterims; joms vis išrodo, kad jų dukters dar kūdikiai, nors jau turi po 16—17 metų amžiaus. Vienok, kada dukters lytiškai pribresta ir pradeda sirgt periodiška moterių liga (menstruacija), kiek tada joms nesmagumo, kiek gėdos? Ką-gi ant galos motinos gali pamokint, jei jos pačios tiks tiek žino, kad gimde, penėjo ir auklėjo, kaip Dievas davė; pagaliaus, juk dauguma merginų neturi čion motinų — jų motinos skurus institutai, iki tol, sakau, bus nupuolės mūsų jaunimas — ta mūsų tautos viltis.

P. Gulbinas.

Peržvalga.

// Lietuviškų spausdinų paroda. Gerb. E. Volteris, senas tarpe lietuvių veikėjas ir literatas, mums rašo iš Petrapilės, jogei jis stropjai ir skubinai renka visokius lietuvių kalboje išleistus ir leidžiamus raštus ir laikraščius, kurie netrukus bus išstatyti Vilniuje, viešoje spaudos parodoje.

// Delei Centralio Lietuvių Knigyno. Šiomin dienomis tapo pasiūstas Viešajam New York

Kningynui, New Yorke, tam tikras memoriai — prašymas, kad leistų inkurti višeame kningu palociuje ir lietuviškų raštų bei Litvanicos skyrių, kur būtų surenkama amžinai apsaugai lietuviškieji raštai ir literatiškos branjenybės. Prašymą padavė Lietuvių Spaudos Draugijos išrinktoji komisija: J. O. Sirvydas ir V. K. Račkauskas.

// Lietuvių kalbos ir literatūros lekcijos Krokuvos universitete prasidėjo rudenį praeity metu. Lektoriumi pakviestas A. Herbačevskis. Kol kas jo lekcijų neaug studentų telanko, bene aštuoni žmonės ir visi tik pradeantieji lietuvių kalbos mokytis.

// „Mūsų ateitis“. Kaune gyvenanti valstietė Tamulėnaitė gavusi leidimą leisti nuo naujų metų laikrašti, pašvesta kataliku jaunuomenei — „Mūsų ateitis“.

// Etnografijos vakaras Peterburge. Gruodžio 27. (seno kal.) mėnesio laikraščio „Viestnik Znanija“ leidėjas V. Bitneris savo laikraščio 10 metų sukaktuvu iškilme ruošia didelį etnografijos vakarą didžiausioje Peterburgo salėje „Sporting Palasto“, kurioje telpa apie 12 tūkstančių lankytojų.

„Vestnik Znanija“ yra šiandien beveik populiarissius Rusijos laikraščiai, duodantis daugybę svarbių, moksliško populiarizuojančių priedų. Leidėjas V. B. yra giminės Lietuvoje, kai-kuri laiką gyvenęs Gardine prijaučia labai kitataučiamus ir jų stengimosi kelti kultūrą tarp savų. Jo laikraštyje randasi straipsniai ir apie lietuvinus.

Lietuvių skyriumi šiame vakare pasižadėjo rupintis imperatoriaus teatro artistė Eleonora Loni.

Kiekviena tauta turėsianti savo kioską, kuriame turėtų būti atvaizdintas tos tautos gyvenimas, dailė, moksliško išsilėptojimo laipsnis ir maždaug visa, kas paliečia tautos kultūrą. Koncerte bus pavesta kiekvienai tautai 15 minučių laiko — dainoms ir muzikai.

Liet. Mokslo ir Liet. Dailės Draugija išdirbo planus, kaip tinkamiausiai gali lietuvių pasirodyti šiame vakare. Daug tvarkyme ir pačiame vakare prisidės lietuvių-dailininkai — Sasnauskis ir Petrauskas (brolis Amerikoje esančio M. Petrausko).

Ketina lietuvių šiame vakare pasirodyti ir su savo tautiškais šokiais.

Tuo pačiu vakaru bus ištartas pagarbos žodis p. V. Bitnerui.

// Česlavas Sasnauskis, žino mūsų lietuvių kompozitorius, Peterburge ruošia chorą, kurisai žada duoti keletą koncertų. Pirma-

sai koncertas būsiąs per Tris Karalius.

// Naujas leidinys „Kur. Lit.“ paskelbė prenumerata naujam leidiniui vardu „Biblioteka pamiętnikow“ (Atsiminimų Kningynėlis), kuris eisiai, pradedant nuo sausio 1 d. 1913 m., kas mėnuo kningomis po 200—250 pusl. Tuose atsiminimose būsią spausdinami niekur ligšiol nepaskelbtų užrašai ir atsiminimai išvairių ižmesnių Lietuvos ir Lenkijos veikėjų, daugiausia iš lenkmečio ir Napoleono laikų. Vyriausiuojo redaktorių naujo leidinio pasirašo „Kur. Lit.“ vedėjas J. Hlasko.

// „Birutės“ draugija Tilžėje steigia lietuvių kalbos kursus, kurie pradės veikti pradžioj šių metų.

// Pribus „Birutės“ atstovas Amerikon. Štai ką mės skaitom „Birutės“ N52:

I Amerikos lietuvius. Neužilgo „Birutės“ Redakcija siunčia Amerikon savo atstovą, kuriam yra pavesti visi mūsų laikraščio reikalai. Visokiene laikraščio reikaluoze galima bus kreipties prie jo lygiai taip-pat, kaip prie priešios laikraščio Redakcijos.

Tai bus, manome, didelis palegvinimas mūsų Skaitytojams Amerikoje, nes visokios nesusipratimai bei taip reikalus galima bus išrišti tėpat pat vietose. Smulmenas pagarsinsime kiek vėliau.

Tikimės, kad gerbiamieji mūsų Tautiečiai Amerikoje maloniai priims mūsų atstovą ir, kiek galint, jį savo garbinga priejauta parems.

Su augsta pagarba:
„Birutės“ Redakcija.

// P. Grigaitis redaktorium „Pirmyn“. „Keleivyje“ N2 patalinta šitoki žinutė. „Iš tikru šalinių girdėjom, kad susitvėrusi bendrovė atgaivinti mirusį „Pirmyn“ ir jieškoma jau zeceriū. Drg. P. Grigaitis būsiąs redaktorium“.

// „Lietuvių pasakų“ lietuvių-rusiškų žodynėlių išleidžia greitai laik Peterburgo Un-tatė; tai bus medžiaga sulyginamosios gramatikos studijavimui. Žodynėlių surašė žinomas lietuvių kalbininkas K. Buga, pradedant prof Boden'ui.

// Anglijos lietuvių socialistų susisažavimas. Didžiosios Britanijos lietuvių socialistai sausio 3 d. 1913 m. atidare VII-tą savo susisažavimą Belshill'yje, Škotijoje.

Senovėje priskaito 7 gudragalius, o kvalių buvo ir tada taip daug, kad niekas nemégino jų suskaityti.

Politikos savaite

AMERIKA.

Tarpe augštostos Suv. Am. Val. valdžios Washingtone daug svartoma apie Anglijos protestą prieš atleidimą Suv. Valst. laivams liuosity plaukioti Panamos perkasa. Prezidentas Taftas išreiškė nuomonę, kad jis labai nori visus klausimus ir nesusipratimus kas link šito dalyko tarp Didžiosios Britanijos ir Suv. Valstijų išrišti ramiu taikos keliu. Galop jis pranešė, kad iki Anglijos premieras-ministeris nekreipis i Suv. Valst. valdžią valdišku keliu, tol jis ne imsis jokių tam atsakančių priemonių.

Siose dienose kongrese buvo pakeltas klausimas, kad būtinai reikia sutverti taip vadinančią pramonijos komisiją; pagal įnešto senatoriaus Bristow'o projekto šita komisija turi susideti iš 7 narių, kurie, apart korporativinio būjuro pareigų, turi prižiūrėti ir kaip atskiras ypatas, taip firmas ir korporacijas, užsiimantys prekybė ar pramonija Suv. Valstijose.

Atstovų rūme demokratai pradėjo svarstyti trafų klausimą.

Generolas Cipriano Castro buvo Vencuelos prezidentas, kuris norėjo atlankytis Suv. Valst. su tikslu, kad geriau jas pažinus, tapo sulaukytas ant Ellis Island salos. Valdžia pasiryžo neleisti tą „neiškitimą“ svedė į savo kraštą; mat, jis atsiminė, kaip Castro elgėsi su Suv. Valstijų valdžia laike savo prezidentystės. Nežiūrint ant visokių prirodinėjimų atvokatų, jis liko priversitas keletą dienų išbūti ant Ellis Island po tvirta priežiūra, kad ant pribuvusio laivo „America“ jis galėtų važiuoti vėl į Europą.

Castro iš tos priežasties praleido jau gan daug pinigų ir buvo net užėmus porą kambarių ant laivo „America“, bet paskui permainė savo sumanymą ir atsisakė važiuoti. Jis nori Amerikos valdžiai parodyti, kad jis visai neturi tiesos prikaišioti jam prieities dalykus ir trukdyti jam kelione. Castro kreipiasi į tam atsakantį teismą, kuris ir išriši tą klausimą.

PERTRAUKA TAIKOS KONFERENCIJOS LONDONE.

Atstovai Balkanų koalicijos padavė Turkijos delegatams galutinės savygas, kurias jie priėmus gali įvykti sataika.

1. Turkija turi visai išsižadeti Kreto salos, paliekant išrišti tą klausimą koalicijos valstijoms su pagelba didžiųjų Europos valstybėmis.

2. Ji būtinai tur atiduoti Graikijai visas Egejiskas salas, net tas, kurias tur užemę italai.

3. Rubežius tur likti taip pravaestas, kad vilaietas ir Adriano-

polio miestas būtų prijungtas prie Bulgarijos.

Turkų ingaliotiniai galutinai atsisakė priimti šitas salygas, išskiriant tą, kad jie atsisakė nuo savo teisių ant Kretos salos, o jų paduotosioms salygoms negali sutikti koalicijos atstovai. Taip dalykams stovint liko pertraukti konferencijos posėdžiai. Manoma, kad po kelių dienų tarybos atsinaujins ir, priskiriant didžiosioms Europos valstijoms, kiekviena pusė turės nusileisti ir viaskas turi užsibaigti sankaika. Prie tam, prieš pertraukiant konferencijos posėdžius, Reisė padėja prasitarė, kad Turkija gali nusileisti kas link rubežių Thrakijoje, bet tvirtai stovės, kad palikti sau Adrianopolį, nes tai yra apsauga Konstantinopolio ir Dardanelių. Galop labai svarbu, kad (jei teisinga yra žinia) Rusija ir Francija kreipėsi į Italiją, kurią kviečia prikalbėti Austrijos valdžią, idant ji sutiktų atiduoti Skutarių Juodkalnijai, o ne Albanijai. Iš šito matyti, kad didžiosios Europos valstijos pradeda eiti arbyn, kad užbaigus Balkanų klausimą, Galima tikėtis, kad naujoj taikos konferencijoj bus paduotos ir naujos salygos, o didžiosios Europos valstijos ims vadovaujančią rolo.

Nekurie politikieriai tvirtina, kad Turkija negali toliau vesti karęs, kadangi jos išdas galutinai sudemoralizuota ir vis kenčia nepasisekimus, nes šiose dienose sala Chijas turėjo pasiduoti graikams, Andrianopolis beveik puolė, o Janina taipgi naikinama graikų artilerijos ir jos spėkos vis eina silpnyn.

RUMUNIJA.

Mės žinome, kad iki šiol Rumunija visai nesikišo į Balkanų karę, nors kiek galėdama svenges sutvarkyti savo kariuomenę. Pasakui buvo paplitusios žinios, kad Rumunija, susidėjusi su Turkija, eis ant turkų priešų, už ką Turkija pažada padėti praplėsti jai savo rubežius.

Kada-gi taikos konferencija, o kartu ir ambasadorių konferencija Londone pradėjo svarstyti svarbajausius klausimus, tai Londonan pasiskubino ant ambasadorių konferencijos Rumunijos viadus dalykų ministeris, idant išstatyti Bulgarijai savo reikalavimus. Tarpe jo, Rumunijos pasiuntinio Londone ir pirmo Bulgarijos taikos ingaliotinio Dr. Danew'o atsibuvu konferencija, kur galutinai paaiškėjo, ko nori Rumunija nuo savo kaimynkos.

Pasirodo, kad Rumunija už savo neutrališkumą laike karęs reikalauja nuo Bulgarijos žemės ploto virš 1500 ketyl. mylių pločio po desinių Dunojaus pusė nuo Oltėnicių iki Gulgrad'o prieplaukos ant Juodujų jūrių, politiškos ir iškėlimo laisvės, del gyvenančių Makedonijoj rumunų ir tam tikrų nutarimų apie ginklavimos.

Paskutinės žinios praneša, kad Rumunijos valdžia sparčiai tvarko savo kariuomenę ir yra pasirengusi, jei nebus užganėdinti jos reikalavimai, atsinaujinus Balkanų karei, stoti ant karęs lauko priešais Bulgariją.

CHINIA.

Paskutiniu laiku Chinijoje apsiešiška nepaprastas gyventojų sujudimas kas link galinčios iškilti karęs su Rusija. Tarp Chinijos ir Japonijos manoma padaryti tvirtus ryšius ant gryna polišiškų pagrindų, idant, iškilus karei galėtų eiti kartu. Pekino prekytės palata kiek laiko atgal išsiuntinėjo į komercijos draugijas.

jas Mandžurijos cirkularus, kuriuose kviečiami pirkliai ir bankieriai paaukanti praeitų metų pelnų karęs fondan su Rusija. Žymesnieji Chinijos politikieriai kalba, kad karę tarp Rusijos ir Chinijos neišvengtina; karę turinti prasidėti ateinantį pavasari. Chinų gi valdžia, norėdama paaiškinti krašte ramumą, stengiasi iškalbinti, kad jokios karęs nebūs; žinoma, to reikalauja abelna politika. Iš kitų šaltinių matyti, kad Chinijos sostynėje tvirtai kalba apie pertraukimą ryšiu tarpe Rusijos ir Chinijos, ir valdžia to visai neslepja. Kaip tė nebūtu, bet santikiai tarp šių dviejų valstijų pasidarē labai opus, ir sunku tikėti, kad viaskas pasibaigtu ramiai.

RUSIJA.

Nors dabartinė IV Valstybės Dūma nieko tokio žemiesiems žmonių luomams negal suteikti, nors ji daro viską pagal valdžios nuro, nors joje viešpatauja aršiausiai atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Kiek laiko atgal ministerių pirminkas savo deklaracijoje išreiškė tą, ko valdžia laikysis dabar — tame opiamo iš politiško atžvilgio laike ir abelni laike viso darbavimosi IV Valstybės Dūmos. Visi su nekantrumu laukė, ką viešai pasakys tas Rusijos valdžios ramtis, tas garsiojo Stolypinės inpedinės — ministerių pirminkas V. N. Kokovecas.

Pirmuose savo žodžiuose p. Kokovecas išreiškė nuomonę, kad visų atstovų pastangos turi būti atkreiptos suradimui naujų kelių del abelno pagerinimo Rusijos gyventojų valstijinio ir visuomeninio padėjimo, pasiremiant ant pamatių, padėtų Viršiausiu manfestu, išleistu spalio 30 (17) 1905 metų.

Visuose klausimuose — ar tai kas link gerovės Rusijos ir jos gyventojų, ar tai kas link apsaugojimo jos rubežių ir palaikymo vienybės ir saryšio tarp visų kraštų ir tautų, šita Dūma turi eiti pilnoj sutartėj su valdžia ir visad prisilaikyti tų principališkų taisylių, su pagelba kurių susidarė ir plėtojosi, augo ir tvirtėjo ta milžiniškoji valstija su didžiu skaitlumi gyventojų.

Apie atskirų tautų klausimą tarp ko kito p. Kokovevas pasekė maž-daug sekanačiai:

„Globoj dvigalvio rusiško ereklio yra užtektinai vietos ramiam gyvenimui visų tautų, gyvenančių Rusijos ribose. Čia joms užtikrintas liuosas išpažinimas savo tikslos ir išvairių tikėjimiškų pakraipų“.

Tarp išstatytų projektų, kurinius valdžia paduos apsvarstymui IV Dūmos, p. Kokovevas nurodė sekančius: žemietijų savyvaldos reforma, policijos reforma, kova su neužderėjimu, delko tankiai Rusijos viešpatauja badas, suteikimas asmeniškų tiesų, spaudos linosybė, katorgos reforma, darbininkų ištatai ir tt.

Kas link užrubežinių politikos klausimų, tai Rusija kiek galėdama stengsis palaikyti tarp Europos valstijų sankaiką ir ramumą. Balkanų gi klausime ir apgynime slovėniškų tautų ji laikysis taip, kaip ir iki šiol, t. y. niekad nedaleis, kad šitos jai giminiškos tautos liktų nuskriaustomis; ji stengsis, kad jų pralietas kranjas sutei-

ktų joms tokias gyvenimo sąlygas, kurios galėtų užganėdinti visus gyvenimo interesus ir suteikti ramą, pilno taiko plėtojimosi, o taipgi užtvirtinti Balkanuose taiką ateityje, nes nesutikimai tarp tų tautų visad gal sujudinti visa Europa.

Indomus p. Kokoveco viešo žodžiai:

„Mės, vienok, nematome naudos, o tapgi reikalo statyti vienus valstijų sugrupavimus priesais kitus. Tos valdžios, kurios nusilenktų nuo aptarimo kartu patininių dabarties politikos klanimui, o būtų užimtos vien tik savo asmeniškais planais, smarkiai prasidėjant doriškai, nes tokiu būdu jos patarnautų abelnam neramumui Europoje“.

Rusijos gi valdžia visomis paligomis stengsis ivykinti tikra taiką tarpe visų Europos valstijų ir pilnai galima tikėtis, kad ateities prietikiai nepaliessvarbajuši Rusijos gyvenimo interesų.

Toks maž-daug turinys tos valdiškos deklaracijos.

Europos presoje ir tarpe politikerių šita p. Kokoveco kalba sutiko pilnai užuojaudą ir pagiriama, liči pripažintas labai gabiju diplomatu ir yoliu veikėju ivykiui nusiotinos sankaikos.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dūmos ivykinti.

Rusijos pirmieviškieji laikraščiai taipgi atsiliepia apie tą deklaraciją gan gerai; tik atžagareiviai, kurie norėtų panaikinti viską, kas surišta su konstitucija ir net tą pačią Dūmą, vienok Rusijos gyventojai, o kartu ir Europos valstijų valdžios tėmija, kas daromma toj Dūmų, kaip tė elgiasi valdininkai ir ką jie nori su pagelba Dū

miamas turtas, mums išrodo nė-
kai.

Tuo tarpu svetimi mums tary-
tum pŕštu rodyte rodo pamatinę
ir svarbausiai mūsų klaidą.

Siemiet vasarą kaip tik man te-
ko susitikti su lenkais, atkeliau-
siais iš gilumos Lenkijos į Lietu-
vą pirkti žemės. Pradējau jų
klausinėti, delko jie, aplieid sa-
vo giminės, savo kraštą, keliau-
ja šimtus mylių, kad čia, Lietuvoje,
svetimi jiems žmonių tarpe, skly-
pa žemės ingijus.

— Oi kas-gi gali žmogui duoti
tikrėnės duonos ir geresnio pel-
no už žemę, — pradējo man aiš-
kinti net iš Liublino padangės at-
vykusieji lenkai. — Fabrike dirb-
damas valgysi šiaip-taip duonos
kšnį, kol sveikas būsi. Žemėgi
žmogui duoda maisto ligi gyvos
galvos. Pas mūs, kas tiks susire-
ka kiek pinigų Amerikoje, ar
mūsų fabrikuose dirbdamas, būti-
nai stengiasi nors sklypelį žemės
nusipirksti.

— Ar brangi pas jus žemę?

— Taip, nepigi. Už smiltynų
margą mokama liga 200 rublių.
Geresnės-gi žemės margas (pusė
dišimtinės) mokama po tris ligi
penkių šimtų rublių.

Užklausus man, kodel jie savo
krašte neperka žemės, štai ką iš-
girdau.

— Pirkume, — atsakė, — bet
jau pervėlu. Seniau mūsų žmonės
taip-pat nebrangino žemės. Ji bu-
vo pigi, kaip ir pas jus. Bet prieš
kokia trisdešimt metų pradējo
pas mus plauti žmonės iš toliau,
net nuo Austrijos pasienio. Aus-
trijokai, kaip mēs juos vadiname,
prisipirkio sau žemės už mažus pi-
ningus, o vietinių žmonės bėgo į
Ameriką arba į fabrikus dirbtą.
Mēs juokėmės iš jų... Dabar anie,
kurie pirkosi žemės, gyvena kaip
ponai, visa-ko pilni, o mēs po se-
novės vargstame vargą. Susipra-
to ir mūsiškiai. Pradējo žemės
pirkties, bet jau pervėlai. Dar
gerai atmename, kaip prieš kokia
penkioliką metų pirktais žemės
margą už šimtą rublių, dabar par-
duoda už tris šimtus rublių ir
daugiau. Vadinas, žemės kaina
tris kartus pašoko. Norėtumėm
savo krašte pikrties žemės, bet
jau jos nėra. Dvarai pas mus
kuone visi išparduoti dalimis.

— Ar po daug norėtumėt pirk-
ties! — užklausiau.

— Kuodaugiausia. Kiek pinin-
gi patis nesuteksime, skolėsimės
iš Valstiečių banko.

Čia vėl paaikiino man, kaip jie
seniau bijodavę pirkti su banko
paskola, kaip neišmintinga tatai
buvo. Anie atėjūnai juos pamokinę.
Dabar jau nei jie patiš ne-
biją Valstiečių banko paskolos,
kuri yra pigi ir kuria galima ka-
da nori atmkoki.

Ilgai negalėjau nusiraminti at-
siskyrės su tais žmonėmis. Lygiai
tā pati matai šiandien Lietuvos.
Mūsiškiai žmonės, padėjė savo pi-
ningus bankan mažais nuošim-
čiais, leidžia savo vienturčius sū-
nus į Ameriką, patiš bijote bijo-
damai žemės. Tuo tarpu atkeliaue
šimtus mylių lenkai ima mums ja-
iš po nosies, stengiasi kuodaugiau-
siai mūsų pigios žemės ingiyti.

Daro tai lenkai, daro vokiečiai,
dar kiti atėjūnai, net žydai Su-
valkijoje ir tie stengiasi pikrties
žemės, o lietuvių sau žiūri... ir
laukia nežinai ko.

Žemės kaina kila ir pas mus ne
dienomis, bet valandomis. Pereis
kiek metų, susiprasime ir mēs.
Tuomet imsime pinigus iš bankų,
norėsime žemės nusipirkti, bet
bus jau pervėlu. Viena — nein-
pirksime per brangumą, antra —
nebus nei kas pirkti, nes dvarai ir

pas mus tūrpsta, lyg sniegas pa-
vasari.

Dar vienas išstabus dalykas.
Gyvenantieji Amerikoje ir dir-
bantieji pabrikuose lietuvių pa-
matė, ko vertas „pabrikų rojus”,
o ko vertas nuosavios žemės skly-
pelis. Ir pradeda pirkti žemės...
Amerikoje. Koks laukia galas mū-
sų Amerikos kolonistų, pigu su-
prasti. Aunkščiau ar vėliau jie iš-
virs jankiai amerikiečiai. Nuo
Lietuvos jie kitas atprato, kitas
nuo vaisko pabėges grįžti negali.
Stengiasi todel ingyti žemės nors
Amerikoje. Tokie jau sako amži-
nai Lietuvai sudie!

Slysta lietuviams iš po kojų že-
mė... Turtus, kurių mēs nemato-
me, svetimi mums parodo.

Lietuviai, nesnauskime ir nelei-
skime, kad mūsų didžiausią turtą,
žemę, svetimi ingyti Lietuvos, o
mums reikėtų net už jūrų-marių
sau žemės ieškoti! Mažulis.

(„Šaltinis“.)

BALKANŲ PUSSALIS.

(Tasa.)

Pasilieka pasakyti keletas žod-
žiu apie didžiausią Balkanų
pussalio viešpatystę — Turkiją.
Turkija, — tai priešas kitų balka-
niškių viešpatysčių, kurios bend-
rai ir išnetyčiai dabar užpuolę;
kad atsiteist su Turkija šimtmeti-
nes skolas.

Nei viena iš Europos viešpatys-
čių negali pasigirt tokiu patogumu,
kaip iš ekonomiško, taip ir
gražumo atžvilgiu, kaip Turkija.
Konstantinopolis — tai nervinė
sąmazga prekybinių susinešimų
su pietine Europa, Vakarine Azijo-
ja ir Šiaurine Afrika. Vingiuoti
jūrių pakraščiai, pagal kuriuos iš-
sitiesės yra didelis miestas, persta-
to savimi gamtos padarytas prie-
plaukas, nuo amžių pritraukian-
čias visų tautų jūrininkus. Jau
tūkstantį metų atgal patogumai
šalies jūrininkystės buvo žy-
mūs. Joje dalyvavo net ciesoriš-
kos giminės asmenis.

Bet praslinko nuo to laiko daug
metų. Vandenis apiplovė jūrių pa-
kraščius, ir laikai permanentė daug
dalykų dideliame Konstantino-
meste. Žmonės, istaigos, papro-
čiai, kalba — viskas pasidarė nau-
ji. Tikta viena gamta — graži,
duosni ir saulėta gamta, pasiliko
ta pati.

Delei duosnumo to šalies gam-
tos, dabartinių jos gyventojai yra
linkę prie tingėjimo. Pereikim vi-
sa Turkiją skersai ir išilgai, mēs
nematytis tokio žmonių judėjimo,
kā mēs matome čia Amerikoje
arba Europoje. Visose kitose
šalyse, pažvelgę į darbininką, mēs
matome, kad jis skubina — sku-
bina užbaigt, skubina pradėt, žod-
žiu sakant, skubina gyvent. Tur-
kijos-gi gyventojai turi visai kitokį
pobūdį. Jeigu pažvelgsim į
turtinę turką, pamatysem, kad
jis apimtas kokia-tai melancholi-
ja, aptingimu ir neužsistikėjimu.
Pažvelgsim į varguolį, — ir čia
tas pats. Jeigu mēs jų užklausim:

— Kodel jūs čia neužvaisote
sodnų?

Gyventojas, pečiaiš patraukęs,
atsakys:

— Argi tas verta, daryt? Juk
niekas nežino, kas rytoj gali nu-
tikt...

Toks pobudis visos šalies žmo-
nių. Visa valdymo sistema, visa
kariškai-klerikališkos despotijos
tvarka taip suardė sumenkėjusias
spėkias tautos, kad joje pritrūko
visokio pasiryžimo.

Nekalbėsi apie turkų paėjimą,
nes tai būtų ilgas ištyrinėjimas ir
aprašymas. Užteks pasakyti tiek,

kad jie atėjo iš gilumos Azijos,
susidėja iš daugelio genčių, su-
tvarkytu per Mahometo religijos
dogmas į vieną didelę spėką, ku-
ria ir užgulė ant tuomlaikinės Bi-
zantijos imperijos, taipgi kitų slo-
vėniškų Balkanų pussallo tautų.

Vienok reikia žinot, kad tai gentis
buvo laukinės ir tik, kaip sakiau,
buvo surištos tikėjimiškomis dog-
momis. Bet tokis surišimas, tokia
spėka nėra amžini. Kiekvienos
gentės gyvenimo papročiai visgi
buvo skirtinti ir laikui bėgant
didžioji mongolų galybę pradėjo
silpnėti ir tik iš priežasties jų lau-
kinio pobūdžio ir palinkimų. Ki-
tos gentkortės net sugrijo iš gilu-
mas Azijos, nes, užsibaigus užka-
riavimams, užsibaigus plėšimams,
kuomet Europa sulaike mongolų
užkariautojų tolyn žengimą, —
joms nebėliko kas veikti, kadangi
ramaus apsigyvenimo ant vienos
jos nemylėjo.

Tikta dalis buvusių užkariau-
tojų apsigyveno užkariautose apy-
gardose, kurie paskiaus pavirto į
guvius žemdirbjus. Iš tųjų tai ir
susidėja dabar esančioji europinė
Turkija.

Bet ir čia ir abelnai viso Turkijos
viskas išsirodo kokiu-tai se-
nu — patriarchališku. Išengę iš
kaimines stubeles, mēs pamatysem
moteris naminiuose apdaruo-
rankinėmis gironimis malant grū-
dus ar darant iš šilko rankinius
išdirbinius. Po maldos, vidurdien-
inyj, išlėto vyrai eina ant rinkos
kur, susėdę ant plačių suolių, ilsi-
si ilgas valandas. Tėn-pat galima
gauti gert kavos. Degtinių turkai
negeriai, bet be kavos negali apsi-
eiti. Čia tai yra vieta, kur jie už-
siima pasikalbėjimais, čia sueina
visos žinios, kuriomis jie ir dali-
nasi. Užtai kavos gertuvę galima
rasti ne tik ant kiekvienos gatvės
kampo miestuose, bet ir mažuose
kaimeliuose.

Dabartiniai Turkijos gyvento-
jai yra labai svetmylingi žmonės.
Pribuvus svetminiai, jie išrei-
šia didelę paguodonę. Ir tas po-
būdis užtūminta ne tik tarp mie-
šionų, bet ir kaimiečių. Abelnai
turkai apsižiūmė stovi augštė-
niame laipsnyje, negu kitis Euro-
pos gyventojai, nes pas juos neisi-
gyvenės apgaulingo etiketo var-
tojimas. Pas turkus paguodonė ne
veidmaininga, ir jų paguodojimas
nuduoda kokij-tai nepaprastą gar-
bingumą. Meroiškei jie visada
užleidžia kelia. Vienok visas jų
rimtumas ir paguodonė dingsta,
kuomet esti užklidyti religijinių
klausimai; tuomet ie esti pasiryžę
bile ant kokios niekšybės. Gyven-
tojų skaitlius Turkijoje siekia 28
millionus, tarp kurių yra: turkų
8 mil., graikų 5 mil., arabų 6 mil.,
armėnų 2, slovėnų ir albanų sy-
kių apie 3 millionai.

Ekonominės šalies gyvenimas
iš didesnės dalies — krikščionių
rankose. Bankai ir pramoninės
dalykai yra rankose graikų; ar-
mėnai-gi veda prekybos reikalus.
Iki paskutinių laikų turkai skaitė
kokij-nors užsiemimą-darbą labai
žemu dalyku, nepritikančiu do-
ram piliečiui ir tili dabar susigrie-
bė kibties prie vieno ar kito daly-
ko, bet jau dabar nebegali kon-
kurnoti su krikščionimis, nes nėra
tam nei pripratimo, nei gabumo.
Didesnės šalies žemvaldžiai per-
staoti save panašiai į viduramži-
nių feodalus arba panašius į Ru-
sijos buvusius baudžiavos laikų po-
nus. Aplinkiniams gyventojams
tokie ponai yra labai baisus; val-
džia-gi jie stato visai už nieką.
Rinkimams valdiškų mokesčių
prisieina imt su savimi kareivius,
kad pagelbėti surinkt nuo tų po-
nų padotkus; ir tankiai atsitinka,
kad ponai išsiunčia prieš mokes-

čių rinkikus visą savo šeimyną su-
tarnais ir taip atsibuna tikros
muštinės. O kadangi žemės mo-
kesčiai yra svarbiausis šaltinis
viešpatystės finansų, tai, supran-
tama, šalies išdės nekokiamė sto-
vyje.

Toje srityje jaunaturkiai įvedė
nekuriuos pagerinimus, bet užtai
išsaukė didelį neužsiganėdinimą
iš ponų pusės, kurie, išdalias pa-
gimdė pereit metu albanų suki-
limą su Issa Boletinacu prišakyj.

Žymiausiai Turkija pradėjo pulti
žemyn viešpataujant Abdul-Ha-
midui. Būdamas mahometonu-fa-
natiku, jis labai nemegu europi-
nės kultūros. Jis darė visokius
trukdymus išleidimui Turkijos
jaunuomenės į Europos augštė-
niastasios mokyklas; del europiečių
mokytojų Turkijos mokslainių
duris buvo uždarytos. Abelna
Abdul-Hamidas neapkentė visko
naujo: net persikilnojimus iš vie-
tos į vietą laikė kokiu-tai pasi-
priešinimo apsireiškimu. Deleis tos
priežasties jis buvo įvedės tam
tikrus apsunkinančius persikilno-
jimo pasportus. A. Bernotas.

(Užbaiga bus.)

KĄ SAKO DAINOS APIE GIRTUOKLYSTĘ.

Ši maža straipsneli sumaniam
parašyti su tikslu parodyti, ką
sako mūsų senovės dainos apie al-
koholi ir jo mylėtojus.

Dainos susidaro tarpe žmonių,
rimčiau manančiu, giliau jaučian-
čiu, kurie sayo ikvėpimus išrei-
šia dainose.

Liaudies dainos — tai tautos
veidi odis.

Dainos linksmos, smagios yra
vaišius linksmumo, kada jų sudė-
tojai nekenčia ir nemato jokių
vargų. Dainos-gi griaudingos
paeina iš vargo ar neramumo, ka-
da dainius kenčia didelius nuliū-
dimus, nelaimės ir, galima sakyti
tos dainos yra apmazgotos aš-
romis.

Dainos apie girtuoklystę galima
priskaityti prie rūšies griaudžių
dainų, kurios atsirado ne iš juo-
kų, bet iš verksmo.

Visi gerai žinome, kad girtuoklyst —
tai skaudžiausia mūsų nelai-
mė... Tat pažiūrėkime į senovės
dainas ir jose pamatyse, kad ir
žiolo senovėje gérīmo paprotis
skaitesi labai kensmingu ir pa-
vojingu, ir visi stengesi jį nuže-
manti ir prašalinti iš savo tarpo.

Be abejonių ir tada girtuoklystė
iščiulpavo dikių ašarų iš ne-
kalčių moterų ir mažų kūdikelių
ir nemažai žmonių be laiko graban
paguldydavo. Visad ir visur mo-
teris nuo girtuoklių-vyrų, mergaitės bu-
vo tiek išsilavinusios, kad jos
berneli pažindavo iš jo būdo:

Mės pažįstam girtuoklēj —
Berneli kiekvieną,

Katas geria arielkélę,

Kaipl verselis pieną.

Jie eidami iš karčiamos,

Kaipl jaučiai bauboja,

Kaipl jaučiai bauboja,

Veidus maliaovoja...</

KAZYS PUIDA.

KOL SAULE PATEKES . . .

jau, o savosios vis meilesnės. — Šunis žino, — aiškino Eimutis, — basčiaus po plačiąją Rusiją, atsiekia Uralo ir Kankazo kalnus; pavilgyje visą savarą išbuvau; Kryme pusę metų, šiaurėje tris mėnesius išgyvenau — viską matytinio Rusijoje per astuonis studentavimo metus mačiau, bet su grįžęs tėviškėn tik tenurimau dvasia. Ir anoj, svetimoji, grožė — neužginčiamai graži, bet ta, savoji, vis-gi gražesnė, vis-gi maloniu kalba širdin švelniais, romiais gimtines vaizdais... Taip ir su žmonėmis...

— Tai tamstos širdies nieks nepaviliojo? — ramiu, lygiu balsu užklausė Marytė, netikėdama anuo jo prisipažinimui.

— Laisva ji, kaip lakiūnų dainelė!

— O saviškai žmonės meilesni už kitus?

— Ir saviškės mergaitės meilesnės, — pridurė jis, supratęs kurion vieton Marytė taikina. — Prasidės rugiapjūtė, eisiu rugių kirsti, gal pabūsi tamsta mano griebėja? — juokės jis.

— Labai mielai, — sutiko Marytė.

— Oi, ne, — priešinos Eimutis, — ne tamstos tai rankoms tasai darbas dirbt. Bet gera būt tamstai to darbo bent kiek pamėginus, tuomet žmogus ingyji daugiau pagarbos prie darbo žmonių.

— Ar-gi aš jų negerbju?

— Neužtenka vien gerbti, bet reikia tasai pagarbos jausmas senobės būdu išreikšti: šeimininkas kerta pirmąją pradale, o viena šeimininkių griebėja.

— Tai tamsta pabūsi šeimininkių role, nes mūsiniškių nėvienas nėra dalgiu rankoje turėjės, o aš griebėja.

— Pamėginsime! — juokės Eimutis.

Keliuks staiga užsisuko ir įvedė šnuod Gurčino kieman, kuriame pilna buvo studentų, kursiščių ir šiaip-jau sodžiaus jaimo.

Gurčinas pribėgo prie brikuoko, išsodino Marytę, o Eimučiui liepė nuvažiudinti arkli diendaržin ir metė pavyksmu:

— Endriau, saugok kinkas nuo Bubiko!

Supažindino Marytę, klētin įvedės, susirinkusiai ir ēmē rengties repeticijon.

Gurčinas sutiko ateinanti Eimuti:

— Ponas! važiuotas ir visą pusvalandį pasivēlino!

— Pēsčias matavau, mat, Okos ilgumā trirublė kišenėje nešinas, tai nors senatvė nepavydėk man ratų, — juokės jis sveikinėmis su draugais.

— Endriau! — sušuko iš klēties kampo ilgas studentas, — seniai prašo atsilankyt, skundžiasi, būk visai juos pamiršęs.

— Teisybė sakai! — atsiliepė Eimutis į artindamas. — Duok už tai srēbtuvu, paglamonėsi ir senukus greitai aplankysiu, — užbaigė apkabindamas ir stiebdamas prie jo snapo.

— Nesišaižyk, bjaurybe! — gynės ilgas.

Marytė išpradžių nekaip jautės tan tarpan pakliuvus, bet ūmai priprato atsimindama netolimus gymnazistės laikus. Išimaišė kursiščių tarpan, o tos apspito ją ir patyrusios, jog ji tik šiai metais gymnaziją išėjo, ēmė kas viena kviečių ją tai Peterburgan, tai Maskvon, tai Kijevan, tai Odeson — kur kuri numanydama.

Tuo tarpu Gurčinas visiškai surengė klēti repeticijai ir sušuko:

— Pradėkim, nėra ko gaišuoti!

Visi nutilo.

— Vincai! ant scenos. Antanai! prisirengk! — dirigavo Gurčinas, kuri draugai režisierium paskyrė buvo.

Repeticija gana švelniai ėjo. Marytė, Agotos rolėje netikėtai gerai išrodė ir todel visos kitos atsišakė mainyties paskirtomis rolomis. Eimutis-Bekampis žavėjo visus savo naturališkumu ir tonu.

Antrojo akto pradžioje režisierius jieškojo kam reikės neatvykės pirmą užstoti, bet tuo pačiu metu kieman įvažiavo dviračiu politechniko rūbais studentas. Mikliai nušoko nuo dviračio, pastatė jį prie sienos, iėjo klētin, metė kepurę lovon, atsistojo pajuoktin pozon šluostydamas prakaitą ir tarė:

— Servus!

Repeticija sumišo, visi puolė prie jo, nes jis buvo siūstas krason telegramos paimiti, kurią Rimkus žadėjo išsiusti repeticijos dieną iš Raseinių.

— Noprosnas jūsų trūdas, — karčiai tarė jis, tyčiomis barbarizmu pasigaudamas. — Še, skaitykit! — tėsė ištraukės iš kišenės ir aukštyn iškėlė telegramą.

Visų rankos išsitiesė prie telegramos. Ilgasis pirmutinis išskaitė balsiai:

„Šnipštasis. Rimkus“.

— Kaip tai? kodel? — vienas už kitokį užklausimai.

— Ta tajemničė tik vienas Rimkus žino! — kartojo politechnikas.

Nusiminė visi. Visų-labjausia Marytė, kuri tiek svajojimų tan sumanyman sudėjusi buvo. Bet trumpas buvo jos nusiminimas, ar bent ji pati norėjo sumažinti kit-kuo.

— Tamstos! — sušuko ji balsiai ir visi nutilo. — Kadangi su Raseiniais mums nenusisekė, tai aš įnešu šiokį sumanymą: — atloš spektaklį per petrines miestelyje, o per Jonines surengti jaunimo gegužinę ant Dabkaus pilekalnio paventyje.

— Bravo! — pasigirdo iš visų pusiaj. Ilgasis studentas neiškentė ir pridūrė:

— Be luomų ir lyties skirtumų!

Skardus juokas užklojo jo pasityciojima.

* * *

Raseinių spektakliams sugriuvus, Eimutis sugrižo prie savo kasdieninių darbų.

Ligi pietų, kol visi ūkio reikalais užsiėmė buvo, Eimutis rengės prie egzamenu, kuriuos būtinai šiai metais išduoti sumanės buvo.

Apsikrovės įvairiai atlasais, kningomis apsidėjės, sėdėjo vėsiame kambaryje ir „bambejo“, kaip Jurka sakydavo, kuris čia-pat ēmės su rusų kalbos gramatikos gudrybėmis, net jam nosis išrasodavo. Bet, porą valandų Eimučio sumanios rankos muštruojamas, įveikdavo visas sunkenybes ir, lekciją užbaigęs, šuoliais išnerdavo iš kambario sodnan, suklidavo iš džiangsmo darbo nusikratai ir tekinas pasileisdavo paventin.

— Ar dar tamsta bambi? — užklausė Marytė, galvą pro duris inkis.

— Tuo, tuo, baigiu, — atsakydavo ir šypsodavos.

Netrukus sudėdavo kninges ir eidavo drauge su Maryte prie centrafugos, kur kasdién analizuodavo pieną ir, kaip sakési, mokinčiavosi iš Marytės pienininkavimo.

Čia susidūrdavo su kaimiečiais žmonėmis, kalbėdavos apie viską ir juokuodavo; davinėjo visokius patarimus sergančioms merginoms ir ne tik joms, bet ir jų trečioji ir ketvirtuoji karta norėdavo drauge pasinaudoti „geruoju“ daktaru. Ir nemažai stebėjosi tolimumų ligonių geradarai, kuomet jis griežtais atsisakydavo ką-nors partii ligonio nematęs ir jo kaip reikiant neisklausinėjės.

Bet drauge su tuo, čia jis pamatė ir tąjį skirtumą, kokis iš ilgų mokslo metų, išbuvo svetur, apsireiškė tarp jo numanymo ir tikrojo dalyko stovio načioje liaudyste. Pasirodė, kad savo mintimis jis gana tolimas kaimiečio psychologijai, kad tąjį tarpą, kuris iš mokslo metų savaimi atsiraides buvo tarp jo ir liaudies, kelionės po plančiąjį Rusiją dar labiau praskėtē.

Būsimasis daktaras, jei jis plačiau įliaudies reikalus ineiti mano, turėtų augstais ryšiais su liaudimi susirišti. Žodžiu bei intikrinimų margai nieko nerisa. Kaimietis reikalauna, kad kasvienas patarimas būtų jam vaizdžiai parodytas, ne žodžiai, bet darbu; jis gerais norais tol neintikės, kol tū norū darbo darbo išvaizdoje nepamatys.

Dabar Eimutis tą gerai nujautė ir kamavos savo atsitolinimui nuo liaudies. Su prato, kad vien daktaraudamas ir patarimus į visas puses dalindamas, kad ir geriausias norais, nieko nejiveiks, o užsipelius tauoz vardą ir visai teisingai.

Tokioms sumanytų darbų pasekmės išvengti, — tarydavo savin, — reikia apsigyventi tarp kaimiečių, jų reikalaus rūpinties, jų bėdomis kamaroties, jų vargais vargti, žemė su jais dirbtį ir pagalba sulig išgalės nešti, tik tuomet galėsias ištiesės naudingu žmogumi būti.

(T. b.)

J. WEYSSENHOFF.

JAUNIEJI SKRAUJA!...

Vertė

KAZYS PUIDA.

— Cionai reikėjo luotas užtraukti — tarė Mikolas — nežinojau to uostu.

— Bet tėn dailiau buvo — pastebėjo Leleika.

— Tiesa ir tai.

Ant žyvo stypsojo du smulkiai kuligu, vienintelis rodos nūdieniai tarpvandenio miško gyventojai. Kukta šoko ant jų išibėgėjęs, nubaidė — ir šviesiai margi paukščiukai pradėjo skraidinti vingiai viršu pauauglių, išnykti tai nerti pro medėjus, lyg kad kivesdami sunkun šūvin.

Pamojo Mikolas ranka:

— Nera kas šauti, nė jie labai gražus, nė gardus — — kad nors beskasai!

Tuo pačiu metu pasigirdo netoli ant vandens šūvis, o drauge lyg botagu kas sudrožė per nendres.

— Po šimtis pykpių! šratai čia švilpja! — sušuko apsaudytas jau kartą Mikolas. — Turbūt klebonas...

Ir, pasilenkę pro nendres, pamatė kungo Stulginskio luota, plaukianti salon, už pöras šimtų žingsnių, o tarp luoto ir salos — juodai blizgančią, didelę plėmę ant vandens.

— Naras! puikus naras! — sušuko Mikolas suslopiintu balsu. — Jis manua naran ant šimto žingsnių, niekuomet nepasieks — — Padarykim jūn juoka!

Timtelėjo Leleiką už peties ir užlipė abu augštės krantai, pasislėpę už storos medžio.

— Iščia matova gerai ir pridengti esava nuo karštakočio klebone, kurs dar gali mudu pašauti. O narų mudu gausiva — palaikyk tikta kuningas šunkin, kad nešoktų vandenin — — Kukta! ku! gulk!

Naras taikinos salon, sukiodamas ant vilnies, rodydamas soną juodą tašķu, beveik kalakuto dižinu, tai atsukdamas prisakį iškilnū kaklū, gaujas pavaraitais prie snapo ir krūtinę tokios metalinės balzgano, kad ta spindėjo, kai poleruotas sidabras.

— Vėl šauva! — sušnabždėjo Mikolas ir nustūmė Leleiką už medžio, pats gi pusiau išsikišęs, atidžiai dairės.

Zybtelėjo kungo Stulginskio šūvis pavandeniui; šratai gausiai nuberbė tą vietą, kur prieš valandėlę buvo naras, bet jo jau nerado ant paviršiaus. Greitesnis už šratas, dingos ir tikta platys ratas ženklinio jo pabėgimo vieta.

Už geroko akimirksnio išnėrė jau daug arčiai salos, ant kokių septynesdešimties žingsnių, ir nuolatos kraipydamasis, didžiausios puikiomis savo plunksnomis.

— Šauk tamsta! jau arti — sušnibždo netikėtai kungas Leleika, rydamas dailų paukštį godžiomis akimis.

— Tylėk tamsta... — atšnabždėjo Mikolas — atplauks dar arčiau... Bet ir kungas, matau, mylėtojas?

— Kai žvėris gudragalviauja, tai ir žmogui gudrumas užėina — pasiaiškino Leleika ir apsiliejo panksiniu apkaičiu.

Dabar naras be jokios priežasties pasinėrė, medėjai užgirdo triukšmą, lyg garsų vilnies plakima Nutirpo laukdami: gal savo kalbomis ji išgaudino?

— Ne — išnėrė keturesdešimtyje žingsnių nuo kranto, visoje savo grožėje; tėmijo tiktais luota, nuo kurio bėgo; neužmatė pinklių nuo ištikimos, giminės salos.

Išengvo, pamažu pakelė Mikolas šautuvą prie peties, taikindamas, kai prityrimas ji išmokes buvo, vandenin žemian naro — ir iššovė. Puikusis punktis dar kartą pasinėrė, bet tuo išplaukė augštiniu.

— Dabar, Kukta, hul! aport!

Pūdelis šoko vandenin, kai metinys, ir netrusiškai išnėrė nara.

Bet iš besiartinančio luoto triukšmingai šaukė kungas Stulginskis:

— Kas-gi tai? ar aš jums varovu būsiu?! — Visi pusvalandžių vaikau nara, o jūs ji man iš-po nosies? — Tai nekaimyniška, ponas Rajeckis!

— Savo gyvybę gelbėjom — atsakė juokdamasis Mikolas — taip spaudei šratais kungas klebonas į mudu, kad net už alksnio pasislėpė. O jau matydamas, kad netrukus reikės su gyvenimu atsišveikinti, nutariau verčiau nara nušauti.

— Ot, pasakos! tyčiomis istrizai salon plaukiu ir šaudau, o jis mane bara! Turbūt musės aplinkui bimbė.

— Pažiustu aš tuos bimbimus — juokojo toliau Mikolas — nedykai gavau šratų šonan ir petin...

— Ką kalbi?! — tarė kungas, nubaldamas.

— Ei, ne šiandien! — praėjusia žiema.

— Tai kam tauzijai?! — sušuko vėl klebonas pikta.

— Savo keliu šratai čia apie mudu švilpė. Ply-

nia žino, kai kartais šratai ant vandens pasiplaka

AITVARAS

RYTOJUN BEŽIURINT

(Tasa).

dvasiai bei jos reikalams tinkamų.

Jei nenorime užteršti tautos psychikos ivairiausiomis svetimomis intekmėmis, jei mums rūpi tautos dvasiai jos ypatiškumų vagose išlaikyti, tad neišvenčtinai turime prisilaikyti ką tik minėtojo principo.

Neilgū metų gyvavimas, kad ir „Saulės“ mokyklų be jos centro, vaizdžiai mums parodė, jog del tautiškumo, del jo psychinių ivairybų, del jo plėtojimos ir augimo, del jo vadovaujančios ir pažymintios gyvenimo roles pirštų nepajudinta. Maža to, tū slugsmui tarpe, kad ir neskelbjama, bet pro visus jū pasiryžimų plynus kyšo noras: — užgriebti vadžios viso tautos gyvenimo į savo rankas, perlažti pamatinę lietuvių psychikos mintis — individualumo būtinoji laisvė, kaip pamatinis kiekvieno asmens plėtojimos bei pažangos akstinas,—nukreipti jaunutės lietuvių kultūros ratai... zokristijon, „vienintelin“ tautinės būtybės sąlygų bei įmonių išgaunamo šaltiniu. Tū ponų lūpų reikalaunama globos viskam ir visame, nekalbant apie kaimieti, neišskriant inteligenčio, tos baimybės, to „doro žmogaus bei Dievo“. Monopolis, kad ir gudrus sumanymas, bet jis ikykintinas tiktais ant užčiuoptinį apsireiškimą dvasios sritis su visais savo apsireiškimais neugaunamas paukštis!

Tokiu būdu nieko nepadaryta jaunučio lietuvių tautiškumo sustiprinimui priaugančių kartų tarpe; nieko nei nemanaoma daryti, kad lietuvių susipratimas turėtų daugiau vidujinčes, dvasinės prasmės; kad tasai susipratimas remtų pamatininės tautos psychikos faktorių, tautos ypatiškumų, jos skirtumų iš kitų tautų tarpo.

Šiandienis mūsų „švedų“ *) tautiškumas, tai tik sukurstytas, suagiuotas tautinio susipratimo jansmas, kuris, pirmajai svarbesnei gyvenimo aplinkybei ji prispaudus, išnyks be pėdsakos, be vidujinčes asmens kovos, vien materialine savo nauda besirūpidamas. Ir ne vienos „švedijos“ tokiai tautinis juasmus. Lietuvių pasivinė inteligenčija, ne del ko kito, kaip del to suvoktino patriotinio supratimo stokos negrūžta Lietuvon ir tūlas, lyg save ir visuomenė nūraminti ar apgaudi norėdamas, moka mokesnį už to suvoktinio jausmo trūkumą.

Rusų mokyklų tiek nuostolio atneše mūsų tautiškumui, kad spaudo uždraudimo nuostolių nėra kaip prie vienai kito nė prilyginti. Tačiau, nepaisant viso to, steigiamas naujos mokyklos sulig rūtinės, valdžios programos ir tiki patriotiniems quasi-jusmams patenkinti jvedama lietuvių kalba, kuri savimi turi atstoti visus tautinių-kultūrinius mokyklos uždavinius. Ir tokiu būdu, neva-tautinis mūsų mokyklų krypsnis nieko neduoda ne tik tam, kad iškiepinus priaugančiomis kartoms geresni lietuvių tautiškumo elementai, kad nuodugniau tautinė psychika supratus ir ji veiklioju akstinu asmens gyveniman padarius, jei neskaityti tū garsiu patriotinių sakinių, be prasmės, be reikšmės, be pozitivinės naudos...

Pažangioji mūsų dienų pedagogika visomis išgalėmis stengiasi investi mokyklon tautiškumą, tik taip ne patentuotai, kaip būtinai ir racionali asmenių išspėlėjimo akstina. Tam tikslui atsiekti nurodoma du keliu.

Pirmas: — reikia ištyrinėti psychologiniai tautinių tipas tiems žmonėms, kurie užsiima jaunuomenės auklėjimu, užžiūri mokyklas, taiso mokymo planus, sumano auklėjimo metodas. Taigi, šis uždavinius ineina pedagoginės mokytojų priegingimo programu. Tai turėtų būti atskiras pedagoginės teorijos dalykas. Ir „Saulės“ kursai privalo atkreipti šin reikalan visuotinės savo domą, nes juk jie rengia liaudies mokytojus, kurių globai pavedama tūkstančiai vaikų auklenti.

Nors čia ne vieta visoms tokios programos smulkmenoms aptarti, tačiau galima numanyti, kad čia reikėtų ištyrti pamatiniai psychologiniai tautinio tipo elementai, t. y. jo intelektas, būdas ir jo jausmai. Medžiagos tam darbu per akis: 1) savirankioje tautinėje tverijoje-literatūroje, moksle, mene, technikoje, architektūroje, pramonijoje; 2) literatūros tautiniuose typuose, liaudies pasakose, priežodžiuose, išsitarimuoze, mīslėse, legendose, padavimiuose, liaudies papročiuose, kasdienyje liaudies gyvenime, veikiančiuose, šeimynos teisėse, savišalpos ir labdarungumo apsireiškmuose, jauvirų afektu bei gašlumų apsireiškmuose ir tt.

Visą tą medžiagą sunaudojus galima būtų pilnai ir aiškiai nustatyti tautinio tipo ypatybės.

Tas, žinoma, palyti mokytojus.

*) Švedai — praskėstoje prasmėje — besišviesiai jaunimas.

(T. b.)

PIRŠLIAI.

Mūsų Onelė
šauni mergelė.

Seną ažnolėlį
vėjužis žavėjo,
o pas tėvuželi
piršleliai viešėjo.

Vienas piršlis sako:
— Vai, tu, tėvuželi!
Graži tavo Anė —
tikra lelijėlė;
bet ir bernuželis
mūsų nemenkesnis;
plaukai jo geltoni,
akis dar žydresnės.

Antras piršlis sako:
— Pas tavo Onelę
daug karolių žiba,
kaip rytu raselė;
daug jি kraiciō turi —
audeklė ir drobės;
jai gera matušė
audė iš senovės;
bet ir mūsų Jono,
berno diemedėlio,
daug gėrybės yra,
piningu, kaip smėlio.
Kletis pilna grūdų,
daržinės žieminių,
o ertvi arklydē
žirgu ir darbiniai.
Jo laukai beribiai
žaliuote žaliuoja,
o rasotos pievos
žydi, mirgulinoja.
Daug, o daug jis turi
visokios gerovės, —
tik viena nelaimė —
švarkas be rankovės.

Trečias piršlis sako:
— Vai, brangus tėveli,
laiminki, neboki,
Anči ir Jonelį.
Jie gyvės, matysi,
gražiai visą laiką;
duos jiems geras Dievas
laimės pilnā saika.

O senes tėvužis
taip jiems atsakojo:
— Man jā tiktais viena
Dievas dovanajo.
Pas matušė augo
jinai, kaip gulbelė,
dirbo ir dainavo,
gulė į klėtelę.
Gėlėmis darželis
tankiai išsodintas: —
visos, visos gėlės
tiktais jos augintos.
Ji rytelj žednā
su saulute kėlē,
nors dažnai ir draudė
vargšė matušėlė.
E, mieli piršleliai,
angēlas—Onutė!
Myli jā tėvužis,
myli ir močiutė.
Jei aplanko vargša
koki nors nelaimė,
jam pagelbon kviečia
ji kiekvieną kaimę;
laksto, meldžia, prašo:
„Gelbékite, broliai“, —
o liuosesniu laiku
pati triūsia uoliai:
ar tai kā nors siuva,
ar tai audžia, verpia, —
dažnai visą naktį
akių nesumerkia.
Ir už tā jā myli
močiū ir tėvužis
ir mylēs — neklystu —
jaunasai bernužis.
Nors ir sunku, ilgu
bus mums be Onelės,
bet kas, vai, daryti, —
lai būn jos bernelis.
Taip jau Dievas davė,
taip ir turi būti...
Lai jiedu gyvena
linksmai, sveiki, drūti!

Zigmantas Gaidamavičius.

Marksas.

Kur šiandien nepasisuksi, visur išgirsi, Marksas vardą. Jo paveikslai kabo susirinkimų svetainėse, jo vardas minimas knygose, laikraščiuose, prakalbose ir visur, kur tik susidursi su darbininkais, suprantančiais savo klasinį padėjimą. Bet daugelis žino tik tā, kad Marksas yra išteigėjų moksliškoko socializmo, bet apie jo gyvenimą ir platesnius darbus mažai yra girdėjė, todėl mes čionai ir bandysime peržvelgti to didvyrio gyvenimą.

Karolius Marksas gimė 5 gegužės 1818 metų mieste Tiri, Reino provincijoje, Vokietijoje. Jo tėvas buvo žydų ir, kuomet Karolini buvo sukaekė vos tik 6 metai, jis su savo šeimyna perėjo krikščionybę. Jo tėvas buvo advokatu, paskui teisدارystės nariu ir gera apšvestu žmogumi. Jis labai gerbė tokius veikalus, kaip Loko, Leibnizo ar Lesingo veikalai. Jis buvo minkšto charakteriaus ir ramaus budo žmogus. Prie to visko jis buvo dar geras vokiečių tėvinėnas (patriotas). Jojo pati, tai yra, Karolius Marksas motina paėjo iš Holandijos žydų. Ji, nors ir turėjo gera širdį, bet apšvietė jos buvo menka; ji net per visą laiką gyvenimo Vokietijoje ne išmoko gerai vokiškai kalbėti. Kūdikystėje Marksas neprisiėjo kęst jokie nesmagumai nei iš tėvų pušės, nei iš neturto — vienu žodžiu, kūdikystėje Marksas buvo laimingu.

Salip to ant Marksos-kūdikio darė gana didelė įtekėnė Vestfalenų šeimyna, su kuriais Marksas jam labai sekėsi, taip kad jan, jam sukakus vos tik 16 amžiaus metu, jis jau galėjo istoti į Bonos universitetą, kad sulyg tėvo noro, mokinties teisių. Isbuves Bonos universitete tik vienus metus, jis išsiaučia Berlinan. Jurisprudencija Marksas nelabai mėgo — jis vis traukė kur kitur. O čion Berline taratum tyčia dangelis šviesesnių protų buvo užsiinteresavę Darvino ir Hegelio filosofiją, kas jam patikdavo tuoose moksluose, sunku išpėti; vienas tik yra tikrai žinoma, kad kā Marksas pradėjo mokinties, ta jis išmokdavo ligi pačių pamatų. Čia jis nemigdavo per ištisas naktis — mastydavo, pats save kritikuodavo ir mokinėdavo. Iš jo tėvui tuomet rasytų laiskų mės dasižinome, kad iškart jis svajojo išrast kā-nors tokio mokslės, o truputį vėliau — jame atsirado jau revoliucionės mintis. Jis dar labiau griebėsi prie filosofijos ir, kad užganėdinti tėvą, išlaiko kvotimus ir apginga disertaciją „Skirtumas tarp Demokrito ir Epikuro filosofijų“ ir gauna filosofijos daktaro mokslišką laipsnį. Vienok tos jo svajonės apie užemimą profesoriaus vietos greit išnyko, kada jis pamatė, kad ir profesoriai negali liuosity savo mintis išreikšti. Delto jis atsisakė nuo profesorystės ir griebėsi už publicistikos.

Pirmutiniai jo literatiškais veikalėliais buvo eilės. Tur-būt kiekvienas žmogus jaunystėje daugiau ar mažiau jomis užsiima, kuomet dar dega krūtinėje jaunystės karštis. Vienok jis eiles greit nustojo rašes, o griebėsi straipsnių, kuriuos talpinėdo Reino politikos, prekybos ir išdirbystės laikraštyje. Tas laikraštis buvo radikalų rankose. Iškart Marksas jame rašinėdavo kaip paprastas bendradarbis, bet neužilgo jis tapo net jo vienu redaktorių. Bedirbdamas prie to laikraščio jis susidurė su išairiaus žmonėmis ir dažnai išvairesniuose gyvenime apsireiškiančiais klausimais, kuriuos beraždamas jis pasijuto, kad permažai dar pažista filosofiją, žiūrint iš historiskojo ir ekonomiškojo atžvilgio. Laikraštyje jis labai užsipuldovalo ant valdžios ir valdančiųjų luomą; net leidėjai pabijoje baūsmės, meldė jí nuo laikraščio pasitraukti ar sušvelnint save straipsnius. Marksas buvo ne iš tokio, kad teisėsuprantant, nors kiek nusileisti — jis bevejilio verčiai atsitraukti.

Apleidės laikraštį, jis vedė savo senai pažistamą ir kūdikystės drauge, Ženę Vestfalenaitę ir išvairiaus Paryžiun, kad dar mokinties ir studijuoti buržužišką politišką ekonomiją ir socializmo teorétikus. Paryžiuje jis arti susipažino su Heinrichu Heine ir su Fridriku Engelsu, su kuriuom jis draugavosi per visą gyvenimą ir su kuriuom kartu veikė ir kuris ant Markso turėjo labai didelę intekmę. Ir čion būdamas, jis nenustojo rašinėjės straipsnius į laikraščius, — dangiausia į laikraštį „Pirmyn“, leidžiamą per koki-tai Bernsteinaus Paryžiuje, kuris tik per Markso bendradarbjavimą ir praturtėjo. Tuose straipsniuose jis taipgi aštrai kritikuodavo vokišką valdžią, kuri už tai jam priderančiai apmokėjo, išprāsydamas francuzų valdžią jí išvyt iš Francijos (1845 metuose).

Apleidės Franciją, Marksas su Engelsu apsigyvena Briuselyje, kur paraso vėikalą: „Šventa šeimyna“; šis veikalas pražuva neišleistas. Paskui Marksas parašo kritišką brošiūrą: „Filosofijos elgėtystė“, kurioje sukritikuojamas Prudono veikalas: „Elgėtystės filosofija“. Tame veikale jis prirodo, kad proletariatas neišvengiamai vienkart turi kovot per profesionalines unijas ir per politiškas organizacijas. Jis prirodo, kad draugija nėra kieno nors išmislu, bet gyvu organizmu, kuris save išstatymus turi savo viduryje. Šis veikalas yra tuo momentu, kuomet Marksas nustoją prisilaikyti uto-piškojo socializmo, o stoje vien tik ant moksliškų pamatų. Tuom pat laiku jis su Engelsu rašo daugelį menkesnių straipsnių išvairiuose Belgijos laikraščiuose, kurie kontrabandos keliu išplatina po visą Vokietiją ir surenka apie juodu daugelį socializmo vadovų. Ant galio Briuselyje jie išteigė darbininkų sąjungą, kurioje Marksas skaitė daug referatų apie darbą ir kapitalą, ir kuriuose buvo išreikštatos pamatinės, dar nesutarkytos, mintis, kurios išsiliejo į garsų ant viso pasaulio Markso veikalą „Kapitalą“.

Jaems taip besidarbujant prisiartino garsus 1848 metų, kurie padrebino visos Europos sostus. Tais metais kilo revoliucijos kuone visos Europos didesnėse valstybėse; visur reikalingi buvo ir praktikas darbas. Ot dabar tai Marksas pajuto, kad aikas kelt revoliucijai ne tik ant popieriaus, bet eit i patį gyvenimą. Čia jis suprato, kad reikia išdirbt tam tikrą praktiškąją programą, kuri išvienytų proletariatą, kuris galėtų eit kovon už savo gerbūvį. Sausiye tū pačių 1848 m. buvo antras susivaičiavimas Komunistų sąjungos, kuriam Marksas ir priruošė gana plačią programą. Ta programa buvo iš visų pusų apsvarysta per francuzų, vokiečių, šveicarų, belgų, anglų ir kitų tautų atstovus ir užtvirtinta. Taip-pat buvo išvesta kariškas lozongas: „Darbininkai visų šalių vieninkitės“. Tuojau ta programa buvo atspausta brošiūroje išvairiose kalbose po antgalviu: „Komunistų manifestas“. Komunistų Manifestas apima savoje visas srioves darbininkų judėjimo ir parodo plačius siekius. Jis suvienija socializmą su darbininkų judėjimu ir parodo, kad darbininkams reikia griebties prie profesionalinių unijų ir politikos. Komunistų Manifestas yra išverstas ir lietuvių kalbon, tiki gaila, kad daugelis lietuviškų socialistų neranda už reikalingą jį perskaityti.

Paryžiaus revoliucijai dave Marksui progą vėl sugrįžti Paryžiun. Vienok jis čia išbuvo vos tik tris mėnesius ir paskui persikėlė gyvent Vokietijon, kur rėdė „Naują Reino Laikraštį“. Tame laikraštyje jis užsipuldinėdavo ant demokratijos, kada jis žengdavo link reakcijos ir karštai jā palaikydavo, kuomet žengdavo pirmyn. Tuom-gi tarpu tėsėsi kova tarp revolucionierių ir kontr-revolucionierių; ypatingai tos kovos labai atsižymėdavo dideliuose miestuose, tarp kitų ir Kelne, kur Marksas rėdė savo laikraštį. Suprantama, prie tokių apinkrybių reikėjo Marksui labai daug dirbti. Iš vienos pusės — rėdyt laikraštį, iš kitos — išreikštavant revoliucijinės organizacijos.

Tuom tarpu revoliucija vis įėjo silpnyn ir reakcija visur ēmė viršų. Ant galio atėjo iki tol, kad Marksas ir kiti jo draugai buvo pašaukti teismu už išleidimą vieno atsišaukimo, kur liepjama nemokėt mokesčiu, organizuoties į apsigynimo būrius, išsitiesies ginklus ir tt. Teisme Marksas laikėsi drąsiai ir atvirai. Savo apsigynimo kalboje jis parodė, kaip giliai jis pažinojo tuometinę draugiją ir jo siekius; joje jis pasirodė, kaip jis didelis genijus ir drąsus revolucionierius; gaila tik, kad mės čion ta jo kalbą, delei jis ilgumo, negalime perskaityti. Ir tik pasidėkavojant tai kalbai, teismas jis išteisino. Nors jis ir liko išteisintas, bet Vokietijos jis jau negalėjo gyvent delei valdžios persekiomy. Tas pats jo laukė Francijoje ir Belgijoje; todel jis su savo žmona ir kartu su Engelsu buvo priversti (1850 m.) kraustyties Anglijon.

Apsigyvenus Londone, jaems iškart buvo labai sunken. Turtą, koki turėjo, nunešė revoliucija, o pašalpos iš niekur negavo. Tiesa, Engelsas turėjo turtingą tėvą, bet jis juos atsiskėlė šepti už jų revoliucijos kūdikystėje; prisiejo rašyt korespondencijas ir išaipt jau moksliškūs straipsnius į vokiškus laikraščius, kad užpelnyti duonos kąsnį. Ant galio ir tuos straipsnius pradėjo redakejai nepriūmt. Tada Engelsas pastojo tarnyston pas savo tėvą ir kā uždirbdavo, tai dalydavosi su Marksui. Paskui vėl Marksas gavo koki-tęn literatinį darbą. Tai taip materiališkai bevargdamas jis rašė „Kapitalą“.

P.

193 Grand st., Brooklyn, N. Y. rai norite pagerinti savo gyvenimą, jei jus norite išlaimėti šią streiką, tai pirmiausiai **jus turite atsisakyti nuo girtuokliavimo**, turite likti blaivais, turite būti žmonėmis su sveiku protu ir mintimis, turite kuoskaitlingiausiai buvo labai daug kaip čia Brooklyn, taip ir New Yorke ir kitur. Tas viskas atsitinka, kadangi pas darbininkus nėra pilnos vienybės, kadangi atsiranda daug tokų, kurie, nesuprastami savo apgailetinio padėjimo, nestoja į eiles kovbojų, bet, pasilikdami prie darbų, trukdo net tiems, kurie kovoja už savo teises.

Policija-gi visados pasiliauka policija. Nors šitas kraštas skaitosi laisvu, vienok streikui iškilus, policijos žiaurumas nei kiek ne mažesnis už Rusijos policijos pasielgimus, — aš pasakysiu, kad policija panašiuose atsitikimuočia dar baisiau pasielgia su darbininkais, negu Rusijoje; juk mēs matome, kaip ta policija naudojasi savo „kočėlais“, kaip ji išjuokia ir niekina darbininkus, kaip ji areštuoja ir kankina visai nekaltus žmones. Tą visą matydami darbininkai turi eiti didžiausio vienybėj, turi jie parodyti plačiai miniai, kad jie yra pilnai susipratai ir subrendę, kad jie yra tvirtai pasiryžę kovoti už savo teises.

Privestieji augščiau paveikslai apie areštavimą darbininkų, apie jų susirinkimus, tai vieni iš paprasčiausių atsitikimų; tokie areštavimai ir susirēmimai su policija pasitaiko ir pasitaikins tankiai. Vienok susiprater darbininkai neturi to nusigasti, priešinėti, tas turi juos pastumeti priedidesnės vienybės, prie tvirtumo dviasios, prie energiškumo. Čia reik atminti, kad skaitlius streikierius vis eina didžių; kasdien i kovotojų eiles stoja po kelias dešimtis tūkstančių, kaip vyru, taip ir moteriu iš visokių tos rūšies darbu. Dabar skaitlius streikierius, galime sakyti, siekia virš 200 tūkstančių ir manoma, kad tas skaitlius greit eis vis didyn.

Ivairiose miesto dalyse, kaip Brooklyn, New Yorko ir Newarko, atsibūna skaitlingi mitingai, kur darbininkams sakomas karštis prakalbos ir nurodomi takai, kuriais jie turi eiti laike streiko. Šios dienose turėjo atsibūti New Yorke streikierius paroda-procesija, kurios tikslas viešai pasirodyti visuomenei ir pakelti darbininkų dyvąsių. Tik štai ką aš dar norėjau priduerti: kada-gi prasidėjo rūbsiuvių streikas, visur apsireiškė balsus trukšmas saliūnuose — tai rūbsiuvių-darbininkai svaigina save tais pekliškais nuodais... Visur girdi šauksmus, keiksmus ir kolijimos, visur matai girtus, apsviaugusius darbininkus.

Darbininkai kartu su policia ir valdžia juokiasi tą matydami, nes jie žino, kad kuo daugiau darbininkai girtuokliaus, tuo jie bus silpniesni, tuo juos bus galima lengviau priversti prie pasidavimo. Atminkite, kad svaiginanti gėrimai — tai didžiausis darbininko priešas ir štame atvejuje rūbsiuvių-streikieriai tą turėtų atminti ir prisilaikyti nuo girtuokliavimo. Labai gaila pamisljus apie tuos darbininkus — skriaužia juos darbdaviai, kankina policia; čia jiems stovi smarki ir ilga kova, reikalinga vienybės, tvirtumo dvasioje, reikalingi centai, vienok viską tą jie užmiršta ir **kankina pati save**, ardydamis savo sveikatą, svaigindami savo protą, leisdami savo sunkiai uždirbtus skatinus pasmirdusiuose dviejų gerų pagelbininkų, gabjų saliūnuose prie alaus ir degtinės, muzikų — Radzevičiaus ir Kvedė-Lietuviai-darbininkai! Jei jus tik-

Girdėjome, kad atsisakis P. McCaddin loš Sabuko rolo „Kaminakrėtyje“, kuris bus 25 d. sausio, McCaddin Hall svetaineje su „Šienapjūte“, tapo pakiestas ir pasižadėjo J. Pruselatis iš Waterburio. Taigi Brooklynas turės ir artistą-gastroliorą. Norim pakvesti K. Kasputį iš Chicagos Masiulio rolei „Šienapjūte“, bet Chicago labai toli ir „Scenos Mylētojai“ pakol kas bijosi didesniu išlaidu.

— **Lietuviška Muzikos Konseruatorija** bus atidaryta toj pačioj vėtoje, kur dabar M. Petrauskas gyvena, būtent — 101 So. 2-nd str., Brooklyn. M. Petrauskas užima visą flatą, o A. Kundrotas išskelia i katus šale esančius savo namus. Užsirašymai į konseruatoriją jau prasidėjo; geriausiai užsirašyti seredomis nuog 12 val. dienomis, iki 9 val. vakare. Ketvergai nuog 5 iki 8 val. vakare.

— **Brooklyn lietuviškos konseruatorijos filijos** bus atidarytos Waterburyje, Conn. ir Elizabeth, N. J.; mokslas filijose prasidės, kaip tiktaus susitelks reikalaujant skaitlus mokinį. Konseruatorijoje bus mokinama ir vargonavimas.

— **Isgriovimas Kauno Pilies.** Grudžio 11 d. S. Daukanto Draugija suloše McCaddin Hall dramą 4-se veiksmuose Aleksandro Fromo „Isgriovimas Kauno pilies“. Neatsakančios dekoracijos ir mažas skaitlius karinėm laikomis laike griovimo pilies, taipogi ir silpnas atlikimas ne-

kurių rolių negalėjo su teikioti žiūrovams giedžiamojospūdžio. Kiek daugiau žmonėms patiko pati vakaro pabaiga, kur buvo neblogai pagiedotas Lietuvos hymnas. Stebėtina, kad tik igiedojus į pusę hymnų, svečiai susiprato atsistoti, o ir tai nevisi, — kiti sėdėjo ligi pat galo. Daug gražiau būtų išrodė, kad jie būtų, arba visi sustoję, arba visi sėdėjė. Cia pridursiu, kad teatro orkestras — labai-labai rambus. Užgriež porą minucę ir vėl sau išsisi, o žmonės nuobodauja; o karta net mėgino išsauktą ją delnų plojimui, bet veltui. Geistina, kad muzikė girdėtis iki pasikelia uždanga, kas darytų geresni išpūdži. Tas daroma didesninose teatrueose. Žmonių buvo gan daug, tačiaus, kaip girdėt, pelno nebeliko, nes toki teatrai ir brandai atsine.

Mano nuomone dar Brooklynu lietuviams lyg būtų perankstinti ant scenos panašius veikalus: 1) kad tokį veikalą pastatymas reikalauja daug kaštų; 2) kad jie mažai naudos duoda žiūrovams; 3) kad yra užtekinai veikalų iš derties gyvenimo ir 4) svarbjausia, kad lietuvių dar nepriangę prie šitokių veikalų, ką liūdija šitokis jų užsilaikymas laike lošimo. Kur moters pakliuve į kryžiuočių vergovę kaukia, rankas laužo, verkia ir prašo susimylėjimą, žodžiu sakant, kur nenoroms, rodos, reiktų verkti ir nesijunti kaip ašara-kita išsiveržia, ten lie-

tuviai-žiūrėtojai, ypač lietuvių, pilvus susiėmę kvatoja, leidžiasi juokais ri ploja rankomis. Nu, sakyt, kaip jums patinka sėdėti šale tokį gaivalų? S-s.

— **Skaitlinga rūbsiuvių demonstracija.** Sausio 13. prieš pietus atsibuvo labai skaitlinga, apie 100.000 streikierių, demonstracija — paroda ant Union Square New Yorke. Brooklyn streikieriai, skaitliuje virš 6,000 susirinko ant Cook gatvės ir Bushwick ave. ir, lydimi didžių miniu pašaliniai žiūrovų, numaršavo per Williamsburg tiltą, kad New Yorke prisijungus prie kitų demonstrantų. Skaitlius Brooklynu procesijos vis ējo didyn ir galu gale ji susidūrė su didžiaja New Yorko procesijos dalimi prie Broome ir Essex gatvių Manhattane ir kartu ējo gatvėmis.

Ant Union Square buvo pasakyta keletas prakalbų kaip gryni sociališki turinio, taip ir apie dalykus, surištus su dabartiniu milžinišku rūbsiuvių streiku. Nepaprastas skaitlius poliemonų sergėjo demonstrantus, idant kiekvienam karte sustabdymu triukšmą ir palaikyti tvarką. Bet streikieriai-darbininkai pasirodė esą organizuotais ir suprantančiais momento svarbumą, užtarat ir tie „tvarkos palaikytojai“ buvo visai nereikalingi. Visi streikieriai-demonstrantai nešesi po mažą amerikonišką vėliavukę, ir tik viena raudona ir viena žalia vėlava matėsi tarpe tų didžiausių mielių darbininkų.

Vadovais Brooklynu procesijos buvo Joseph Cantor, Morris Purdiek, Julius Bauer ir John Wolf, kurie vaažiavo atviruose vežimuose.

Vienu žodžiu, demonstracija buvo milžiniška — ji sujudino ir užinteresavo visus miesto gyventojus. Tai darbininkai viešai parodė savo galybę, — tai darbininkų kariuomenės „manevrai“. Toki demonstracija, be abejonės, daugiam iš fabrikantų turtooliu aiškiai parodė, kad artinas darbininkų gadyne, kad prieš suvienytas darbininkų spėkias niekas negalės atsilaikyti. Tiesa, artinas darbininkų gadyne... tik daugiau vienybės ir susipratimo!

ATPIGO Laivakortės!

ant \$7.00

Visomis Linijomis
IŠ EUROPOS.

Kam reikalinga siusti laivakortę, tai pasiskubinkite siusti kol pigios.

Iš Bremo in New York \$40 00

Iš Rotterdam iki „ 40.00

Iš Antwerp „ 40.00

Su Taxais per vandenį.

Kam reikalinga šaukės pas mus.

J. J. Paukštis
120 Grand St.
Brooklyn, N. Y.

Ir žiema galima pjauti šieną.

Mikas Petrauskas su pagelba Scenos Mylētojų Subatos vakare, Sausio Jan. 25, 1913.

VAIDINS OPERAS

“ŠIENAPJUTĖ”

Zodžiai K. Jasiukaičio.

IR VİSİEM GERAİ ZİNOMA

“KAMINAKRĒTİ IR MALUNININKĄ”,
SU PILNA ORKESTRA.

Muzika M. Petrausko.



McCaddin Svetainej

ant Berry St., tarpe So. 2-ros ir 3-čios, BROOKLYN, N. Y. Duris atdaros nuo 7-nių, pradžia 8:15 v. vak.
SĘDYNIŲ CIENIA: 25c., 50c. 75c. ir (Box 1.00).

Kad „KAMINAKRĒTIS“ juokinga ir žingedi opera, tai jau tą visi žino. Bet „ŠIENAPJUTĖ“, kuri bus pirmu syk vaidinama Brooklyn, su gražiomis dainelėmis ir visu judėjimu, padarys dideli klausytojams išpudi. Ko lengvai galima tikėtis, žinant kad pats kompozitorius, MIKAS PETRAUSKAS, po savo vadovyste perstato virš minėtas operas. Apart to orkestra grieš dar niekad negirdėta Brooklyniečiams „TAUTIŠKA LASSA“. Girdėdami žodį „Šienapjutė“ pasiskubinkite iškalnō nusipirk tikietus.

Tikietai parsiduoda „Vienybės Lietuvninkų“ kontore, 120 Grand St.; pas F. Urboną, 151 Metropolitan Ave.; Šliką ir Bagdoną, 31 Hudson Ave., Garso Co., 209 Bedford Ave.; J. Miliauską, 103 Grand St.; S. Slavicką, 52 Mauer St.; P. Draugelį, 73 Grand St.; A. Maliauską ir J. Vidžiūną, 687 3-rd Ave., V. Vaidei, 112 Grand St., Brooklyn; pas Julių Korsaką, 148 Clinton Ave., Maspeth, L. I. Teipogi pas aktorius ir choro narius.

Severos kalendorius 1913 metams galima gauti dykai. Imkite jį pas aptiekorių.

Niekas nera liuosas

nuo nesmagaus galvos skaudėjimo, atsitingančio kartais visai nepatogin laiku. Vienok nėra reikalo jį kentėti. Imkit

Severos Plotkeles nuo Galvos skaudejimo ir Neuralgijos

(Severa's Wafers for Headache and Neuralgia)

Kaina už dėžutę 25 c.

Severos Balsamas Plauciam

(Severa's Balsam for Lungs)

pasiuloma ir patariama, pasiremiant jo unopelnais, gydymu, kosulio, užkimimo, krupo, kataro ir daug kitokių kėpavimo organų, ypatingai jeigu buva ko sulys.

Kaina 25 c. ir 50 c.

Severos Balsamas Gyvasties

(Severa's Balsam of Life) buvo gerai išbandytas daugelyj atsitingimų. Reik tik gero išmėginimo, kad jis parodytu savo geras pasekmes. Pagelbsti nuo užtekimo, negrumulavimo dispepsijos, apsunkinimo jaknų, lyginai nuo daugelio kitų vidurių, jaknų ir žalnų nesveikumų.

Kaina 75 centai.

Reikalaudami gydnoliu nuo aptiekoriaus, reikalaukit Severos. Jis jas turi. Neprimit kitokiu. Jeigu jis neno- rėtu jų jums duoti, rašykite staciā mums, klausdam patrimo ir prašydami gydnoliu.

W.F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA

KRASOS DĒZUTĖ.

Ten būvusiam: — Tamstos korespondenciją, kuria mums perdaže „Tėvynės“ red. netalpinsime — ji jau persena.

J. Budaičiūn, Skaitojui J.

B., J. S. Sibirui, Jonui Morciunui: Ačiu už korespondencijas; jos tilps sekantie „V. L.“ numerioje; meldžiame rašinėti tankiau — tiki trumputes žinutes.

C. M. Lukošiū: — Tamstos atsakymas „Kas link korespondencijos iš Waterburio, Conn.“ tilps sekantie „V. L.“ numerioje. — Labai geistina, kad panašių ginčų visai per laikraštį nereiktū vesti ir kad korespondentai paduotu teisingas žinias.

P. S-s: — Tamstos straipsneli peržiūrėsime, — ačiu. Lauksime daugiau žinučių bei straipsnių.

K. Orlovskui: — „Atsišaukimą į bendradarbius ir korespondentus“ netalpinsime, nes Amerikos lietuvių rašytojų draugystė yra jau susitvėrusi ir greit bus paskelbtas išstačiai ir veikimo kebias; šiaip-gi paprastu mūsų laikraštų korespondentų draugystės sutvėrimas — tai svajonių dalykas.

Steponui Raubickiui: — Tamstos straipsnį gavome — ačiu; jis tilps viename iš sekantie „V. L.“ numerio. Meldžiame rašinėti tankiau, kad ir trumpiau.

St. Miliauskui: — Tamstos straipsneli peržiūrėsime, — ačiu; jei tiks, tai patalpinsime sekantie „V. L.“ numerio. Panašios kritikos mažai naudingos — juk „kas kaip išmano, taip save gano“. Malonėkite rašinėti straipsnius iš žmonių gyvenimo ar net paprastas žinutes.

V. J. Budrikui: — Labai ačiu už straipsnį „Kningos“; pasiengstimes greičiau jį patalpinti; geistina daugiau panašios rušies pamokinančių straipsnių.

Pjaulaukių Vincui: — Tamstos straipsneli gavome — ačiu.

D. Klingai: — Laiško į redakciją nedėsime, nes, sulyginę jį su korespondencija redome, jogei ten nieko taip didžiai nebuvu iškreipta, o apie tą, kas „Aidą“ kontroliuoja ir visai minėta nebuvu.

Be parašo: — Tamstos rašinėlis iš rusų carų historijos gal kada ir bus sunaudotas, kai bus laiko jį peržiūrėti. Vienok negalima bus spausdinti, pakol nepriduose savo parašo.

P. Čibinskiui, Antanui Polylui ir kitiems, kurie negavo savo laiku paskutinių „V. L.“ numerių, pranešame, kad laikraštis visiems siunčiamas reguliariskai, o negavimo pričiažtis tame, kad per šventes užversta visokiai siuntiniai krasos ir todel laiškai bei laikraščiai dėkičiai susivéliniai, o kartais net ir visai dingsta. Tame tai ne mes kalti.

Julei Kursvieciutei: — Tamstos straipsneli gavome — peržiūrėsime. Malonėkite rašyti ant mažų poperos lapų, priešingai mums reikia perašinėti, nes iš tokų „milžiniškų“ lapų negaliama statyti. Kas link kalbos grynumo, tai patartume daugiau skaityti lietuviškų kningų ir laikraščių ir pastudiuti nors „Trumpą lietuvių kalbos gramatika“ J. Damijonaičio (Nauja lida).

Vaidlaičių Stasiui: — Tamstos straipsneli gavome — ačiu; taip-gi malonėkite rašyti ant mažesnių poperos lapų. Geriau rašinėkite straipsnius, o kaip išprasite, tai ir ilgus pabriežti. Lauksime daugiau yra Trinerio Linimentas.

M. U.: — Tamstos straipsnis iš Rusijos carų historijos tilps sekantie „V. L.“ numerio. Rašinėkite tankiau.

PAJIEŠKOJIMAI.

Mes, Juozapas Bartuševičius ir Motiejus Gaudinskas, pajieškome mūsų kaimynus Onos Jonaičiukės, kaimo Rukšionis, val. Velionis, pav. ir gub. Kauno. Apie šeši mensesiai Amerikoj. Ji pati, ar kas kitas malonėkite duoti žinią adresu:

Juozapas Bartuševičius,
No. 107 Locust str., Waterbury, Conn.

Pajieškau dvejus draugus Petro Indrelį ir Pijus Petrauską, abudu Kau-

no gub., Vilkmergės pav., Virbaliskių val. Petras Indrelis Abelių sodžiaus,

Pijus Petras Lebedrių sodžiaus. Turis svarbu reikala.

Meldžiū atsi-

šaukti, arba jei kas žinote apie juos,

malonėkite pranešti sekantie adresu:

Justinas Karazija,

145 Milbury str., Worcester, Mass.

Aš Juozapas Vertelis pajieškau Vin-

co Rupšio ir Antano Juzučio, abu Kau-

no gub., Šiaulių pav., Kuršėnų par-

Rupšis pirmiau gyveno Grand Rapids,

o Juzučis — Pittsburg, o dabar neži-

nau kur randasi. Jie patis ar kas kitas atslypkitė šiuo adresu:

Joe Vertelis,

1656 Elizabeth av., Grand Rapids Mich.

Kroniškų, odinių ir jaunu vyru ligų

specialistai. Vartojamos naujaujios metodos. Pagelbūjime gvarantuojame.

Suprantame lietuviškai. Valandos:

ryte 10 iki 11; vakare 7 iki 8. Branch office: 474 — 50 str., cor. 5th Ave.,

Brooklyn, N. Y.

(6)

SALIUNAS ANT PARDAVIMO.

Pardodama 50 pusbačių alaus per savaitę ir viena bačka šunspas. Lai-

kiai 10 metų. Priežastis pardavimo — dvi vietas. Dasižinokite:

120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

KRAUTUVĖ ANT PARDAVIMO.

Valgomu daktų krautuvė parsiduoda; geroj išdirbtu tarp lietuvių, lenku ir rusų apygventojų vieto — 108—110 str. Priežastis pardavimo — turui aplieisti Suvienytas Valstijas. Norintieji plačiau dasižinoti — kreipkitės į „Vien. Liet.“ kantora, 120 Grand str., Brooklyn, N. Y.

(6)

Daktaras

JONAS J. KAŠKIAUCIŪS

VALANDOS: 1—3 po pietų,

7—9 vak.

Seredomis 8—11 rytė.

152 Polk Str. prie Ferry Str.

NEWARK, N. J.

MIKO PETRAUSKO
KONGERTAI.

Brockton, Mass. K. of P. HALLEYE, 825 N. Main st.
18-tą Sausio. Pradžia 7 val. vakare. (Montello).

Bridgeport, Conn. BAŽNYTINĖJ SVETAINĖJ,
19-tą Sausio. Pradžia 7 val. vakare.

Brooklyn, N. Y. McCADDIN HALL,
25-tą Sausio. Spektaklis „Šienapjutė“.

Pradžia 8 val. vakare.

Philadelphia, Pa. 30-tą Sausio Koncertas.

Apart M. Petrausko ir P. Čiurlionio, koncertuose dalivaus ir kiti musu daugiau atsižymėjė artistai.

Tarptautiškoji Akušerij
MOKYKLÀ.

Moteris, norintių išmokti akušerauti, dabar turi legališką mokyklą Scranton, Pa. Mokslos prasides 2 d. Sausio, 1913 m. ir trukis per 4 mėnesius. Pasibaigiant kursui, bus duotas diplomas, valdžios pripažintas visoje Salijoje.

Istoti mokyklon gali moterys, turinčios nemaišius 20 metų amžiuis ir mokinčių bent skaityti ir ražyti. Už kurso mokas \$100.00.

Mokyklon Lietuvos priima „The International College of Midwives“.

DR. J. SZLIPAS, Prezidentas.

1419 N. Main Ave., Scranton, Pa.

ILIUSTRUOTAS KATALOGAS
DOVANAI,

kuriamame talpinasi daug visokių puikiausių daiktų, reikalaudamas prisiųsk už 2 centus stam. pa.

K. J. Krauchelun,
120 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.

Telephonas: 6426—J—Market.

Daktaras

JONAS J. KAŠKIAUCIŪS

VALANDOS: 1—11 rytė,

7—9 vak.

Seredomis 8—11 rytė.

152 Polk Str. prie Ferry Str.

NEWARK, N. J.

DAKTARAS A. BACEVYČE

GIVENA ELIZABETHPORT'E, N. J.

200 Marshall St., Ir kampas Second St.

Ligonius priima:

18 rytu nuo 8—9 po pietu nuo 2—3

ir vakare nuo 6—8

Telephone 1537 R. Elizabeth.

Telephone: Greenpoint 8.

Daktaras A. S. JANKAUKEVIČIEN

Gydo visokius ligus vyru, vaikų, motery-

lanku prie palaužų.

VALANDOS: 1—12—2 po piet.

7—8 vakare.

265 Berry St., prie Grand St.

BROOKLYN, N. Y.

Specialistas širdies ir plaučių ligų.

OFFICE Hours:

8—10 A. M. 12—2 P. M. 6—8 P. M.

GERA PROGA!

Gramatika anglų kalbos mo-

kyties be mokytojo (apdaryta)

\$1.00

Vaikų Draugas arba kaip

mokyti skaityti ir rašyti be

mokytojo..... 15c

Naujas Budas mokyties rašyti

be mokytojo..... 10c

Aritmetika mokinimuisi ro-

kundžiai, su paveikslais (apda-

ryta)..... 35c

Viso \$1.60

Kas atsisi iškirpgas šią apgar-

tinimam į „Vienybės Lietuvninkų“

ir \$1.00 per money order, tai gaus

visas 4 knygias 60c. pigiau.

P. MIKOLAINIS

Box 62 New York City

Konkursinis

Geografijos Vadovelis

Kaina 75c.

Apdaryta \$1.00.

I. J. PAUKŠTIS & CO.

120-124 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Augštai minetų paveikslų perstatymai atsiibus sekantiejiose miestuose ir

vietose:

Sausio 15 d. "Auditorium" svetainėje, Scranton (Providence), Pa.

Sausio 16 d. S. Paukščio svetainėje, Edwardsville, Pa.

18-19 d. (du vakarai) Sausio Lietuvos Parapijos salėje, Wilkes-Barre.

Du vakarai. 21-22 d. Sausio "First Ward Theatre", Bočkauskų salėje,

505-507 West Mahanoy ave., Mahanoy City, Pa.

Kiekvieno vjettoj svetainė bus atdara nuo 7 val.

Perstatymas prasidės 8:15 m.

Lutkauskas ir Garšva
Graboriai ir Laidotuviai Direktoriai.
PARSAMDOME KARIETAS
veseliomis, krikštynomis ir šiaip pasivažinėjimais. Atnaukite ypatiškai ar per veiropnou.
227 Bedford Ave. (V. Daunoro name) Brooklyn, N. Y.

ISZGYDYKIT SAVO RUMATIZMA!

Urban Rumatizmo vaistai pagelbės nuo visokio Rumatizmo: kaip kaulinio, muskulino, sciaticos teip ir nuo visų kintų ligų. Šintai žmonių siūlė laikus dėkavoda mi už mano geras gyduoles. mano gyduoles nepasigydysite: bet vartokite, o rasite teisybę mano apskelbiame ir išsigydymo mano vaistuose.

Vaistai kaštuoja vieną doleri (\$1.00), o su prisiuntimu 25 centai daugiau.

Su guodone

FRANAS URBANAS, Aptiekorius,
151 Metropolitan Ave. (cor. Berry St.) BROOKLYN, N. Y.

Pabaigoje Lapkričio men. išeis iš po spaudos

Amerikos Lietuviu Kalendorius**1913 metams, sutaisytas J. ILGAUDO**

Iš turinio kalendorius reikia paminioti keletą svarbesnių straipsnių: Kodėl viskas brangsta, Kaip ir kaip mokinys, Dailė ir proletariatas, Chronika revoliucijos judejimo Rossijoje, Vilnius, Gyvenimo Tikslas, Ar bus blygi metai 1913, iš daugybės įvairiausių statistiku ir šiaip gyvenimų žinių ir informacijų. – Šitas kalendorius yra labai naudingas ir butinai reikalingas kiekvieno lietuvių namuose. Pukliai ilustruotas. Prisiūk mums 25c pinigais ar stempomis, o mes prisisiūsime šitu KALENDORIUJU tamstai į Janus kartu su 26 puslapiai KIŠENINIUI KALENDORIUMI 1912, 1913 ir 1914 metams dovanai.

ACENTAMS pusė kainos. Kas imas už \$10.00 ant karto, tam prisiuntimo lečias mės apmokame. Pinigai siūlomi kaip.

J. ILGAUDAS

1841 So. Halsted St., Dept. 4. CHICAGO, ILL.

TIKRS GYDYTOJAS
Dr. IGNOTAS STANKUS, M. D.
Vienatinis tikras lietuvis daktaras Philadelphijo.

PASARGA:

Jeigu mislijii gydyti per laiką, tai šaukis tiesiog pas mane, nes aš, budavimas lietuvis, suprantu kalbą ir jusu rašymą. Kas iš to, jeigu atsišauksti per laiką pas kokią sveitintautę daktarą, juk jis jesus kalbos nesupras ir jesus laiko nepereskaitys. Teisybę, tokai daktaras atsuis jums keliatai butelių su farbuoto čistu vandeniu, kuris jums nel blygo nei gero nepadarys, o užmokesčio procevotus pinigus. Aš nelaikau savo ofisei nel tlimočiu nel raštininku ir nel aptekliu. Jei kas atsišaukiai laiką pas mane, tai aš pats perskaityt tą laiką, ištrūkligi ir jeigu reikalinga, tai tada pasiūlūsi gyduoles.

Turiu šintus padekavoniu. Kelias čionai talpinu:

Aš, Juozapas Svilba, 1011 Carlton st., Philadelphia, Pa., daug daktarui atlančian, o nei vlenas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignatas Stankus su pagelbė X-ray mane išgydė. Istarai širdinga ačia.

Petras Salius, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano motoris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skraplialvima, skaudėjima paširdžiu ir krutinėjė. Kuomet atsišaukian pas daktarą Ignotą Stanku ir štai jis išgydė mano motori su pirmu pastūtimu gyduoliu. Dabar didžiai širdinė ačių už geras gyduoles. Dieve duok jam ilga amžių, kad galėtu ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd st. Mane išgydė daktaras Stankus nuo išbėrimo vėlo, slinkimo planku, greito supykimo ir išgaščio. Julė Dailidienėtė. Tos padėkavonės yra jėdotos su paveldimu pačiu pacientu.

Dr. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad st., - Philadelphia, Pa.

Ofiso { Nuo 9 iki 11 dieną, nuo 2 iki 4 po pietų ir nuo 7 iki 8 vakare.
valandos { Ne šilomis nuo 10 iki 3 val. po plėtu.

PRANESIMAS

Pranešu visiem, jog atidariau Krautuvę, kuriuo galite gauti, laikrodžių, laikrodžių žiedų, spilkų, kolčių, kompasų, kryžiniukų, puikiausiu armoniku, smulkių, klermetų, tribubų ir daugybė visokiu

muzikališkų instrumentų. Taipgi gery britų visokio skyriaus. Maldakninių, visokiu gražių popieriu lūškams rašyti (gromatomis) su puikiuksiais apskaitymais ir dažnomis. Visokiu magišku monogramu daikti. Taipgi monograma, kur galima iš jo padaryti visokius mandrystes. Taipgi visokiu kazurių turime. Taisom visokius aukštinis daiktus: laikrodžius, žiedus, branzalietus ir visokius muzikališkus instrumentus: armonikus, smulkius, klermetus, triubas, pianus, vargonus ir kitus visokius augčiaus minėtus daiktus. Aš gvarantuoju, kad mano tavoras pirmos klesos, o prekes pigesnės kaip kitur. Ordelius išsiūlēm greitai į visus Amerikos ir Kenados kraštus. Kviečiam visus su ordeliais ir visokiu pirkiniuose kreiptis šiuo adresu:

J. GIRDES 95 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

NAUJAS GYVENIMAS!

TIKRI NAUJI METAI

Tik tada pastojo žmogu, kada užstoja naujas gyvenimas, kai palenosuojia nuo visokiu varginimų ir numeta nuo savęs ligas, yvairių skaudimų našta.

Philadelphios M. Klinikas daugybes žmonių apdovanojo su tikrais naujais metalais, suteikiant naujį gyvenimą ir džiaugsmą, išgydant sergančius-nesveikus, sugražinant gerą sveikatą, tą brangiausią žmogaus turtą. Is daugelio sėt patys žmonės kalba:

GARBUS TAUTIETI DR. KLINIKOS! Pirmam gavimo Jūsų liekarystu buvo teip bloga, kai dirbt negalėjai. Paklausian draugų rodos-atslaikiai ir kai aptarbių Jūsų Mylistos liekarstas, kuris suteikėt, suruoja, tai trumpam laike išgyja ir visi skaudimai reikalaujančiems gero Daktaro pagelbos, visada redyti kreiptis prie Jūs.

Su guodone A. KARANAUSKAS, Box 233, Seelyville, Ind.

H. HARSKOVICHE, 1723 Hancock St., Philadelphia, Pa. Labai sirdges sunkiai vyriski tikrus naujus metus.

Nemaišiam yra dėkinga Mrs. MARĘ OČIPĒNE, iš Conemaugh, Pa. Kuri singus 9 metus skaudėjimų galvos, kėjų, vidurių, pūslės, ir baltuji tekėjimo liga, dabar džiaugsmuose, kai geras sveikatos ir tobulas daktaras išgydė.

KAIPI DAUGELI, TEIP IR TAVE GALIMA IŠGYDYTI, jei tik nori be peilio ir operacijos. PHILADELPHIOS M. KLINIKAS užveda daugybes naujų liekarystų, išradimų ir pagerinimų, teip kad kitas geresnysis liekarystas negalima gauti. Člonai, apart kiti, yra gabus specialistas daktaras nuo vyriskų ligų.

JEIGU negali pributi asfaltikai, tai parasykli lietuvių kai kenkia, o gausi rodo, pamokinius, reikalingas liekarstas ir ant viesų išgydys. Apturėsi tikrų sveikatų pagelbos nuo visokiu liga, kai VYRU, taip MOTERI, bei kurios tik varginimui užpuota; kai žvežių, teip užsinešusius, kai ir nuo tu, kai daktarai nesunamai išgydys. Kreipkis drasisi neklaidžiant, siūlom adresa rašyt:

THE PHILADELPHIA MEDICAL CLINIC
1117 Walnut St., Philadelphia, Pa.

VALANDOS kasdien nuo 10 iki 4 po piet. Nediliomis nuo 10 iki 3 p. p.

Ir vakarais nuo 6 iki 8 Utarntais ir Petynčiomis.

Philad. Med. Klinikai tikrai galima tikėt. Džiaugavonės ištirtos, telisingos!

RUPTURA..

Yra išgydoma
Chemiško-Elektr
Metoda. Be peilio.
Be Operacijos.

Dekingumo paluidimai
nuo dėkingų žmonių ::

Abneris Welshas sako:

kad po daug metų inkirios rupuropis jis visai buvo išgydytas per Dr. O'Malley ir dabar visai nenuošioja raiščius, nes jau nėra reikalo. P. Welshas yra Superintendent Jackson-Woodin Car Works, Berwick, Pa., ir jo žodis daug reiškia tliems, kurie turi panaušius kentėjimus. Jis nebuvo atitrauktas nuo jo kasdieninių užsiėmimų, kuomet buvo gydomas, išskiriant tą laiką, kuomet turėjo buti Dr. O'Malley ofise, kur buvo gydomas naujajame metode, nevarojant nei peilio, nei operacijos. Šintai paluidimai galima myti ofise nuo išgydys.

Dr. O'Malley' nauja gydymo metoda tikrai yra liuosa nuo visų pavojų. Nėr pjanstimu, nės skaudėjimų, nėr operacijų. Nereikia aplieisti darba.

Nereikalauja raiščių kada jau išgydys.

Skaityk, ką sako išgydyti pacientai apie Dr. Malley'ą.

Unijos Dokų užveidžėtčias Rauso kasyklos, Luzerne, Pa., sako: Courtdale, Pa., Nov. 26, 1911.

Brangus Dr. O'Malley:

Aš rašau Tamstai ši laiką, kad pranešti Tamstai, kiekvienam Ruptura sergančiam; kadangi aš buvau balsiam padėjime, bet nuo Tamstos vaistų iškaus išgydytu. Aš duodu paveldimą papavorti mano vardą, kad ir kiti ligoni galbūt bus išgydyti.

Ad. Kuttenberger, Box 131.

Luzerne, Pa.

Prisiūki 2c. markę, o gausi ilustruotų knygą apie RUPTURA.

Dr. Alex'r O'Malley
158 S. Washington St.
Wilkes-Barre, Pa.

Ten kur galite rašyti ir kalbę lietuviškai.

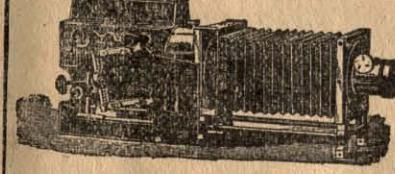
ATIDARYTA

Didžiausias pasaulėje teatras. Hippodromas ant aštuonto sezono

su visais naujais lošimais, kurie vadyvis „Under Many Flags“ (Po daugeliu vėliavų). Šis naujas veikalas peržiūrėtas per Arthur Voeglin, Stage gruopavimas ir muzika vedama Mr. Wm. J. Wilson; drama rašyta ir stačius per Mr. Carroll Fleming. Muzika prista tyta per Mr. Manuel Klein. Scena daro neišpasakyta įtekme Voeglin, kurio namas pasigarsintas kaip augčiausias lošimo namas New York ir geriausias turintis intekmę. Per visą vasarą daugybė žmonių dirbo ant šio garso teatro priremingo po priežiūra Mr. Voeglin. Kaip titulas parodo tai daugybė žemų bus perstatoma su atskiru visokiu žemės su p. taikymu muzikos prie kiekvienos salies. Penkolių scenų ir baletų susidėda į „Flowers of the Nations“ (Tautų gėlės), bus rodoma ir visas parodymas naujas.

Persiūliam fotografių iš Lietuvos ir užregistruojam laiškai.

PIRMAS LIETUVIŠKAS Fotografistas ir Maiorius
Geras darbas. Vidutiniška cienia.
G. BENSON,
328 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.

KINEMOTOGRAFU KRAUTUVE.

Pirmutinė Lietuviška Krautuvė Judančią Pavėlksly Amerikoje.

Užsakome visokiu gatukų APERATUS. Parduodam ir randavojam labai pigiai vis visokiuose Elektriniuose ir Gaminiai intaisais naujauosis modos. Įstak užsakome suvirb 1.000 ratų filmus. Importuoti iš visų žalių švieto, specifiskai turime padarę daug Lietuviškių Illustracijų del Dainų, Deklemacijų, Refraturių ir Pralekojų, dirbam ant orderių labai pigiai. Kuris užsiimt arba nori užsiimti ūnuolių biznų, reikalingas pagelbos eukliūtis.

American Film Exchange

A. T. Račiunas Mgr.

630 Halsey Str., Brooklyn, N. Y.

Phone 3535 W. Bedford.

Telephone 2427 Greenpoint

VIENATINĖ IR SENIAUSIA LIETUVIŠKA**AGENTURA****Parduodam Szifkortes ir siuncziam pinigus.**

Jau nuo 1886 metų, kaip parduodami ŠIFKORTES keliaujantiems į Lietuvą arba norintiems parsikvesti iš Lietuvos savo gimines ar pažinstamus į Ameriką, visados parduodam Šifkortes kuoteis iš Lietuvos savasčiai į kur tik nori, ant greičiausiu ir geriausiu LAIVU už prieinamą prekę. Kuriu pas mus pirkio Šifkortes, kelioneje neturėjo nė jokio klapato; per tai, kad mes visados suteikiam keleiviams geriausius patarimus, kaip turi keleivis apsisaugot nuo apgavysčių. Priegtam padarome reikalingas popieras pas konsulį dėl perėjimo per rubėjų.

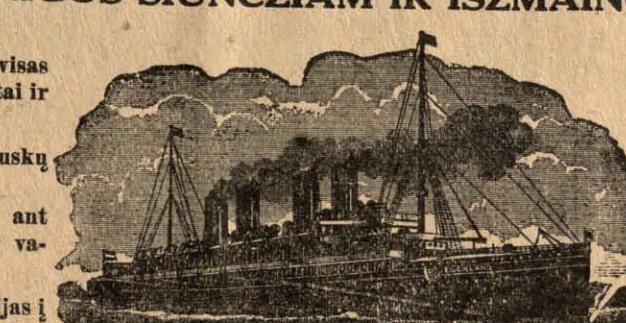
Taigi reikalaunant ŠIFKORCIU — malonėkit kreiptis prie musų, o busit knogeriausia aprupinti visame.

Offiso valandos:

Šiokiems dienoms nuo 8 ryto iki 9 val. vakare.

Šventoms dienoms nuo 9 ryto iki 3 val. po piet.

120-124 Grand Street, Brooklyn, N. Y. (Antros durys nuo Berry Street)

PINIGUS SIUNCZIAM IR ISZMAINOM.

Padarem aktus rejaltauinus dėlei žemės ir kitokiu priklausant savasčių. Tą viską darom su Konsuliu palidujimu.

Užsiimame provomis Euro- piškomis ir Amerikoniškomis iškolektavojime mokesčių.

Darom daviastis, išjė kom daleles Lietuvos ir atimam į Ameriką.

„VIENYBĖ LIETUVNINKU“

Seniausias Lietuviu Laikraštis Amerikoje. Įkurtas 1886 mete.

Išeina kas Sereda. Užsirašant „Vienybė Lietuvninku“ Amerikoje prekiuoja metams \$2.00, pusei metų \$1.00. Užrubežiuose prekiuoja metams \$3.00, pusei metų \$1.50.

Teipogi spaustinam visokias knygas, konstitucijas, bilas, plakatus ir tiketus baliams, popieras laiškams rašyt, ir kitokius spandos dalykus, darbą atliekam greitai ir pigiai.

DIDŽIAUSIA KRAUTUVE VISOKIU KNYGU.

Čia visokias knygas galima gauti, kokios tik yra išėjė iš po spandos, kaip svetiskas teip ir malud knygas. Žodynų, gramatikų, rankvedžių, Biblijų ir t. t.

J. J. Pauksztis ir

DIDELIS LIETUVOS ŽEMLAPIS.

Su etnografijos sienomis. Atspausdintas ant dailaus, sli-
daus popieriaus, keliose spalvose. Tikras pagražiniinas sienos
kiekvieno lietuvio stubelės. Pirmutinė dar tokio didumo ma-
pa lietuvių kalboje.

Parsiduoda musu knygine, tik po 50 centu.

Passikubinkite kiekvinas igyti tą ŽEMLAPI ir pamatyti
surašytas visas LIETUVOS vietas. Turime nedidelį skaitlinę
exempliorių.

Šiuo adresu:

J. J. PAUKŠTIS & CO.
120-124 Grand Str., Brooklyn, N. Y.

SAULE

Du-kart nedėlinis laikraštis
Smagiausias lietuviškas laikraštis
visoje pasaule.

IŠEINA kas UTARNINKĄ ir PĒTYNCIA
Prenumerata kaštuoja:

Amerikoj Ant viso meto \$2.50
Ant pusės meto \$1.25
Ant ketverčio meto 65c.

EURO Rosijoje ir Lietuvoje \$3.50

Anglijoje ir Skotlandijoje 15 sh.

Prusuoje 15 markių.

MÈNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MÈNESIO.

Talpinasi visokių
gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.
Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.
Prusuoje 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINK-
SMÀ VALANDÀ" ir pilnai užsimoka,
tai abu raštu gauna per visą metą už \$3
in Amerika, in Resija \$4.50, in Anglija
7 sh. Priek tam pilnai užsimokėj
skaitoja kai metas gauna DOVANA
pukų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

THE LACKAWANNA

Parankiausei geležinkelio Europon
keliaujantiems. Linijos susina prie
Trans-Atlantikų laivų. Nebrangi
perdavinėja bagažą ir pervaže
pasażierių.

The Road of Anthracite

(Kietujų auglinių keliai).

Trumpiausis keliai iš Buffalo.
Tiesiai i Scantona ir Anglii Sriti.
Tarpe New Yorko ir Buffalo penki
traukiniai kasdien.

Tarpe New Yorko, Chicago ir Va-
karų keturi traukiniai kasdien.
Tarpe New Yorko, St. Louis ir
Pietvakarių kasdien.

Tarpe visu vietiniu Punktu nuo-
tinis ir parankus susinešimas.

Artymesnių informacijų apie kai-
nas, traukinių begiojimą, etc., kre-
piktės pas savo vie-
tinė agentą arba ra-
skykite pas:

George A. Cullen,
Passenger Traffic Man-

90 West Street, N. Y.

VISIEMS DEL

GEROVES!

Mūsų viengenčiai skaito
visokius raštus, kaip men-
kesnių, taip ir geresių ra-
šytojų, bet tankiai atsitaiko,
kad randasi suvisai ne-
suprantami žodžiai, kurių
be tam tikro vadovėlio jokiui būdu negalima suprasti.
Todėl mės kiekvienam pata-
galiame nusipirkti Svetimų ir
nesuprantamų žodžių žody-
nį, kuris skaitojujai gal-
labai daug pagelbēti, susiti-
kus nesuprantamus žodžius.
Kaina tik 35 cent. Galima
gaut pas:

J. J. PAUKŠTIS Co.
120 Grand st. Brooklyn N.Y.

Telephone 1331

Nik. P. Zelwys
Lietuviškas graborius.
Išbalsamuotas ir laidotuvių Direktorius. Karietos laidotuvėms, veseilioms ir krikstynoms.
Ofisai ir gyvenimai:
1034 Bank Street,
Waterbury, Conn.
Lietuvių, kreipkitės reikale.

Telephone 854 W. Williamsburgh.

Williamsburgh BATHS.
F. TEITELBAUM, savininkas.

Rusiškos ir Turkiskos

PIRTYS
BATHS

274 South First Street,
(tarpe Havemeyer street ir Marcy Ave.)
BROOKLYN, N. Y.

Perėjo į naujas rankas ir viskas gerai
prižiurima. Užekiite ir persitirkinkite.
Motorius kiekvieną utarninką.

Tel. 2334 Greenpoint.

PUIKIAUSIA VIETA LIETUVIAMS

pas PETRA A. DRAUGELI.

Skanus alus, gardi arielka, elius, vi-
sokis vynas, kvepinti cigarai, ir pu-
kius užkandžiai. Salė dėl mitingų ir
vesilių. Nepamirškit šios atskan-
čiausios vietas, o busit užganėdinti.
73 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.
Palei Wythe Ave.

MÈNESINIS RAŠTAS

Linksma Valanda

IŠEINA APIE 15 D. KOŽNO MÈNESIO.

Talpinasi visokių

gražių Istorijų, Pasakų, ir t. t.

PRENUMERATA:

Amerikoje ant viso meto tik \$1.

Rosijoje \$1.50. Anglijoje 7 sh.

Prusuoje 7 mk.

Kas užsirašo "SAULE" ir "LINK-
SMÀ VALANDÀ" ir pilnai užsimoka,
tai abu raštu gauna per visą metą už \$3
in Amerika, in Resija \$4.50, in Anglija
7 sh. Priek tam pilnai užsimokėj
skaitoja kai metas gauna DOVANA
pukų Kalendorių.

W. D. Boczkowski & Co.

520-522 W. South Al.

MAHANOY CITY, PA.

Telephone 2762 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

PATENTS

promptly obtained OR NO FEE Trade Marks,
Caveats, Copyrights and Letters Patented.

TYPE FEE FREE TRADE MARKS. Highest Standard.

Send model, sketch or photo for free report

on patentability. All business confidential.

HAND-BOOK FREE. Explains everything. Tells

how to get a Patent, how to file, what to do, etc.

WILL PAY. How to Get a Partner explains best

mechanical movements, and contains 300 other

subjects of importance to inventors.

Address,

H. B. WILLSON & CO. Patent Attorneys

Box 383 Willson Bldg. WASHINGTON, D. C.

Telephone 1295 Greenpoint.

PUIKUS HOTELIS

Andriaus Milišausko

Visada šaltas alus, skani arielka,

velius, porteris, visoki vynai ir kve-

panti cigarai.

Lietuvių vynių ir atvaizavių iš ki-

tur, nepamirškit šios pulkios vietas.

16 Baltimore st. Wilkes-Barre, Pa.

Prieši Central Dypa

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europoje 18 metų, dabar Brooklyn, N. Y., atidare ofisa.

103 So. 2-nd Str., kampus Berry Str.

Gydo naujausiu būdu ligas vyrių, motery ir kudikių. Specialistas prie ligų

chronikų (išsinešius).

Valandos priėmimo liganų: Iš ryte nė 9 iki 10; vakare nė 6 iki 10.

Telephone 1295 Greenpoint.

Daktaras Brandsteinas

Turėjė praktiką Europo